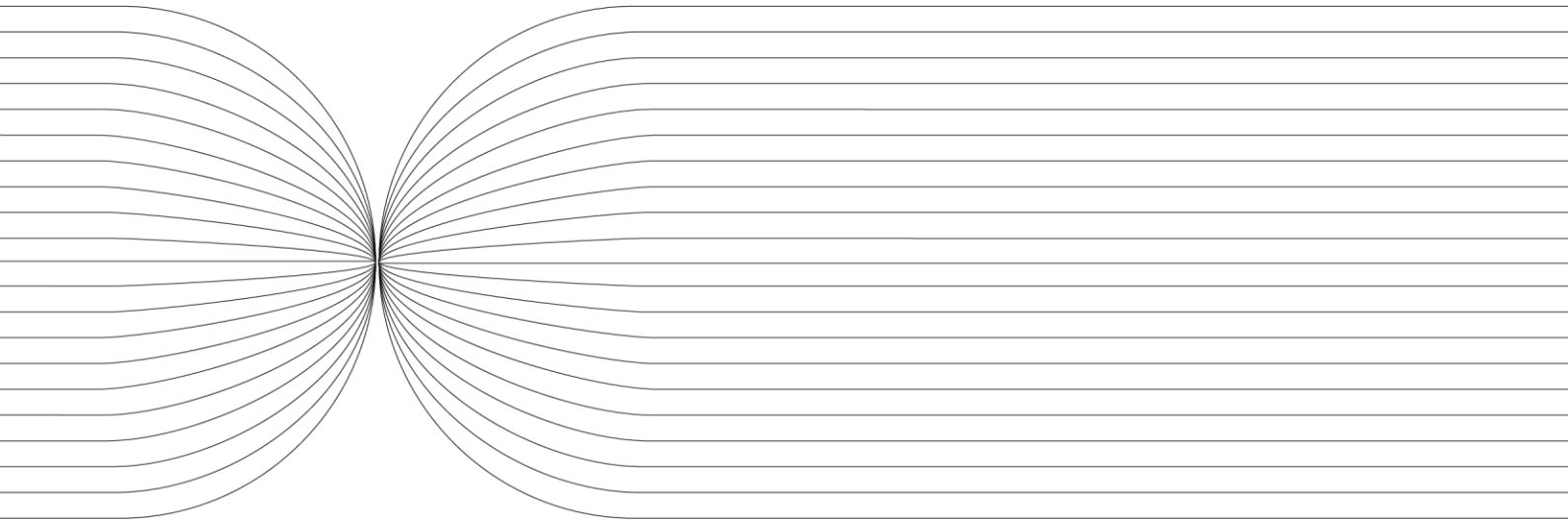
civitta

ARENGUSEIRE KESKUS

Lähisuhtevägivalla koormus ja majanduslik kulu Eestis

Oktoober 2026



Lähisuhtevägivalla koormust ja majandusliku kulu suurust Eestis analüüsis Arenguseire Keskuse tellimusel Civitta AS perioodil märts kuni september 2026.
Tellijat esindas Kaupo Koppel.

Analüüsi tegid Helen Biin, Kadri Arrak-Koppel, Karl Lõoke, Katarina Pullisaar, Kersti Aro, Kärt Lüütsepp ja Piia Viks-Binsol. Uuringu tegemist toetasid Annette Schultz, Reelika Luhtaru ja Rita Treimuth.

Analüüsi tegemist toetasid andmete ja eksperditeadmistega Politsei- ja Piirivalveamet, Prokuratuur, Häirekeskus, Tervisekassa, Sotsiaalkindlustusamet, Eesti Töötukassa, Vanglateenistus, Statistikaamet, Justiits- ja Digiministeerium, Sise-ministeerium, Sotsiaalministeerium, naiste tugikeskused, Tallinna, Tartu ja Viljandi kohalikud omavalitsused ja mitmed teised asutused.

Suur tänu kõigi asutuste esindajatele ja ekspertidele, kes andsid analüüsi oma teadmiste, andmete ning kaasamõtlemisega.

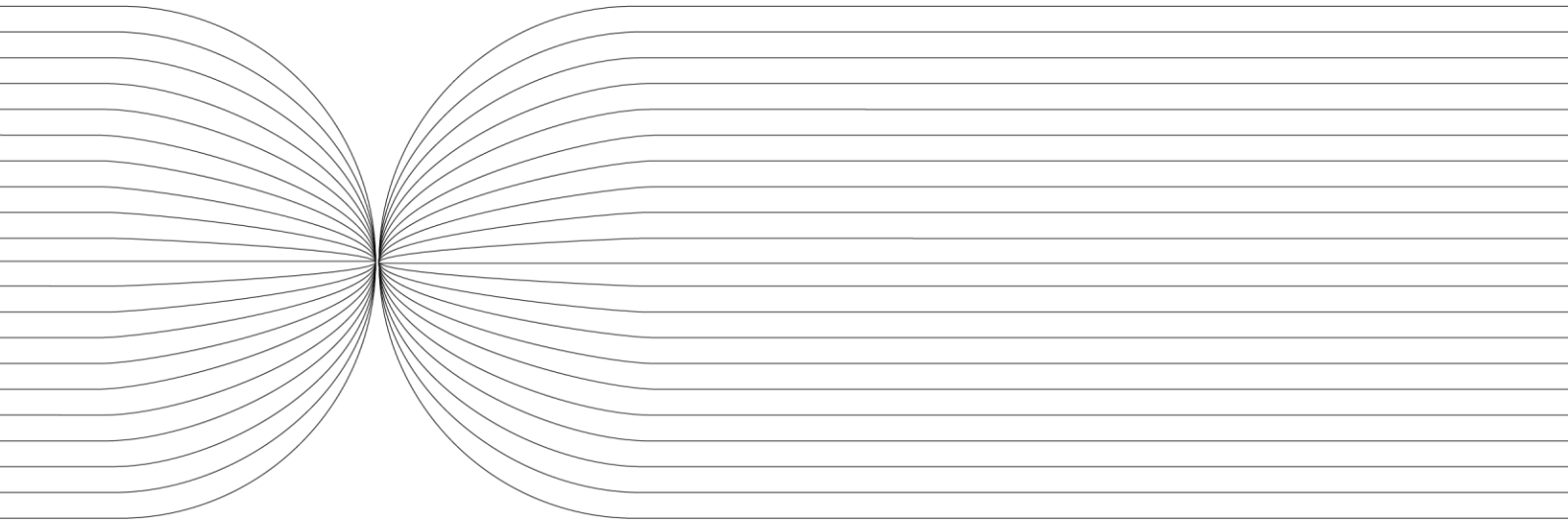
Keeletoimetus: Toimetaja Tõlkebüroo

Uuringus sisalduva teabe kasutamisel palume viidata allikale: Viks-Binsol, P., Lõoke, K., Pullisaar, K., Lüütsepp, K., Arrak-Koppel, K., Aro, K., & Biin, H. (2026). *Lähisuhtevägivalla koormus ja majanduslik kulu Eestis*. Uuring. Tallinn: Civitta AS.

Uuringus sisalduva teabe kasutamisel palume viidata lisaks autoritele ka tellijale.

Arenguseire Keskuse uuringud
ISSN 2733-337X

civitta



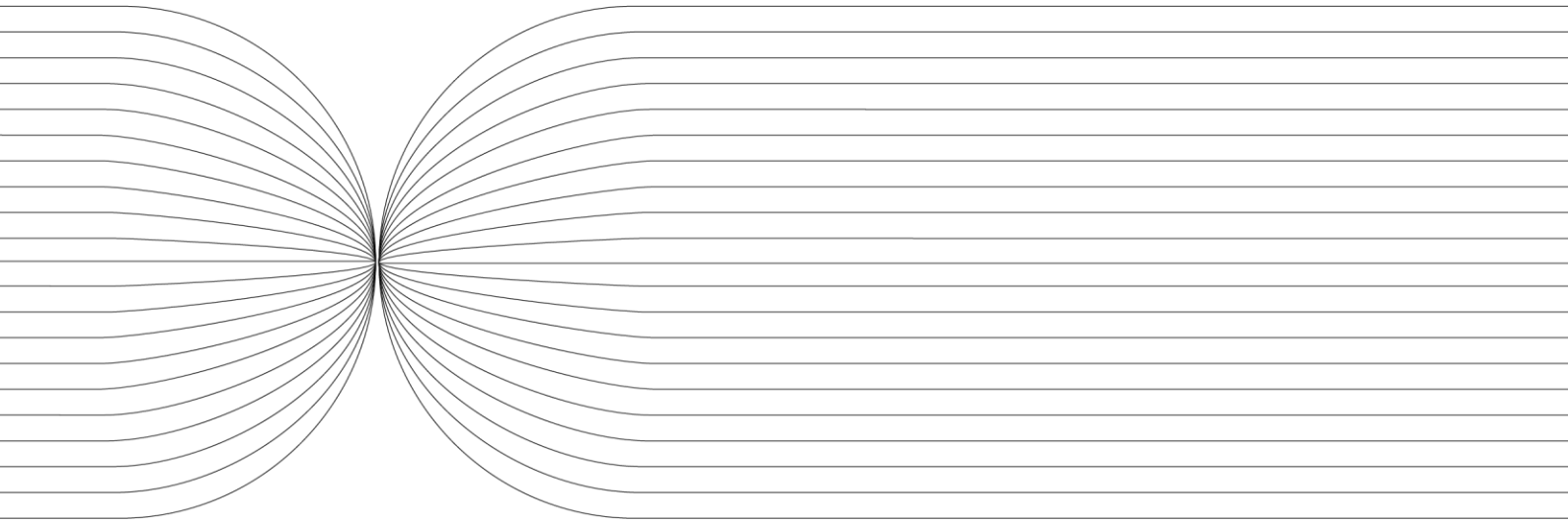
Lühikokkuvõte

Lähisuhtevägivalla kulu Eestis hinnati Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) 2014. aasta metoodika põhjal seitsmes kulukategoorias: majanduskahju, tervishoiukulud, õigussüsteemi kulud, sotsiaalsüsteemi kulud, isikukahju, eriteenuste kulud ning füüsiline ja vaimne kahju. Arvesse võeti, et LSV kulusid kannavad samal ajal nii riik, tööandjad kui ka ohvrid.

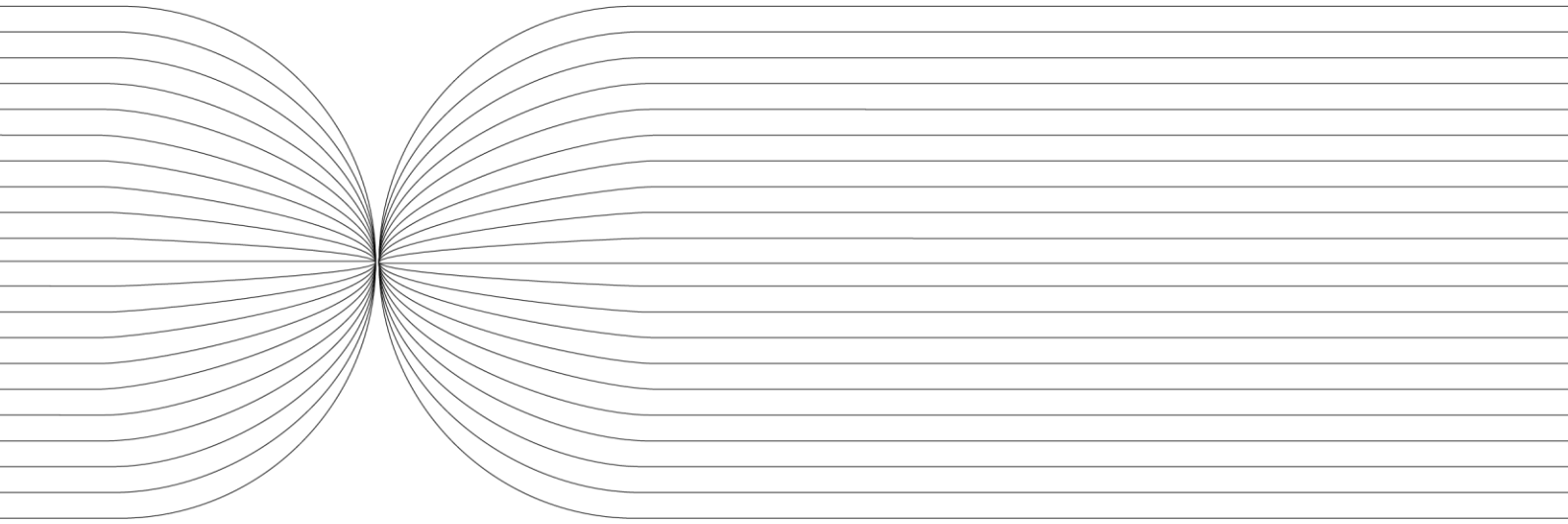
Eesti registri- ja haldusandmed ei võimalda LSV juhtumeid järjepidevalt kuriteoliigi, soo, vanuse ega vigastuse raskusastme järgi eristada. Seetõttu tugineti arvutustes läbivalt ühtsele registreeritud LSV juhtumite ja ohvrite arvule (2025. aastal 9042 juhtumit ja nende põhjal arvutatud 7143 unikaalset ohvrit), mille alusel leiti LSV arvutuslik kulu. Füüsilise ja vaimse kahju puhul liigitati registreeritud juhtumid kuritegude rahvusvahelise jaotuse alusel. Nelja ohvriuuringu põhjal hinnati, et ligikaudu 80% LSV-st ei jõua politseini. Selle varjatud osa lisamisel neile kulukomponentidele, mis sõltuvad otseselt ohvrite või juhtumite arvust, leiti LSV hinnanguline kogukulu.

Analüüsi tulemusel on LSV arvutuslik kulu kokku Eestis **93,7 miljonit eurot aastas**. Suurima osa kuludest moodustavad **füüsiline ja vaimne kahju** ning **majanduskahju** (vastavalt **33,9 miljonit eurot** ja **15,4 miljonit eurot**), mis kokku moodustavad ligikaudu 53% arvutuslikust kulust. LSV tõttu läheb Eesti majanduses hinnanguliselt kaduma ligikaudu **62 900 tööpäeva aastas**. See kajastub riigi loomata sisemajanduse koguproduktis (SKP), tööandjate saamata jäänud kasumis ja ohvrite saamata jäänud palgas. Arvutuslikust kulust moodustavad tervishoiukulud **13,6 miljonit eurot** (15%), õigussüsteemi kulud **10,9 miljonit eurot** (12%), sotsiaalsüsteemi kulud **10,6 miljonit eurot** (11%), isikukahju **5,7 miljonit eurot** (6%) ja eriteenuste kulud **3,6 miljonit eurot** (4%). Otsest rahalist ja tööajakulu kannab avalik sektor ligikaudu **38,7 miljoni euro** ehk 41% ulatuses arvutuslikust kulust. Suurimad koormuskandjad on Tervisekassa (**13,6 miljonit eurot**), Sotsiaalkindlustusamet (SKA) (**11,8 miljonit eurot**) ja Vanglateenistus (**4,1 miljonit eurot**). Üksnes menetlus- ja teenustöö maht ulatub ligi **413 000 töötunnini aastas**, mis vastab umbes 206 täiskohaga ametniku tööpanusele.

Varjatud LSV mahtu arvesse võttes ulatub LSV hinnanguline kogukulu **272,6 miljoni euroni aastas**. See on ligikaudu kolm korda suurem kui arvutuslik kulu. Hinnangulisest kogukulust moodustavad füüsiline ja vaimne kahju **121,8 miljonit eurot** (45%), tervishoiukulud **58,6 miljonit**



eurot (21%), majanduskahju **38,4 miljonit eurot** (14%), isikukahju **27,7 miljonit eurot** (10%), sotsiaalsüsteemi kulud **11, miljonit eurot** (4%), õigussüsteemi kulud **10,9 miljonit eurot** (4%) ja eriteenuste kulud **3,6 miljonit eurot** (1%). Arvutusliku kuluga võrreldes suurenevad varjatud LSV arvessevõtmisel füüsilise ja vaimse kahju kulud, tervishoiukulud, majanduskahju, isikukahju ja sotsiaalsüsteemi kulud. Kõige enam kasvab füüsiline ja vaimne kahju (33,9 miljonilt eurolt 121,8 miljoni euroni). Õigussüsteemi ja eriteenuste kulud jäävad samaks, kuna varjatud juhtumid nendeni ei jõua.



Lühendid

EIGE	Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (*European Institute for Gender Equality*)
EL	Euroopa Liit
FRA	Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (*European Union Agency for Fundamental Rights*)
KOV	kohalik omavalitsus
LSV	lähisuhtevägivald
MARAC	kõrge riskiga lähisuhtevägivalla juhtumite võrgustikupõhine riskihindamine (*Multi-Agency Risk Assessment Conference*)
PPP	ostujõu pariteet
PSV	paarisuhtevägivald
QALY	kvaliteetselt elatud eluaasta (*quality-adjusted life year*)
SKP	sisemajanduse koguprodukt
VSL	statistilise inimelu väärtus (*value of statistical life*)
WHO	Maailma Terviseorganisatsioon (*World Health Organization*)

Sisukord

Lühikokkuvõte 3

Lühendid 5

1. Sissejuhatus 8

1.1. Analüüsi eesmärk 8

1.2. Lähisuhtevägivalla definitsioon 8

1.3. Varasemad uuringud 9

2. Metoodika ülevaade 11

2.1. EIGE metoodika ülevaade 11

2.2. EIGE metoodika kasutamine, analüüsi lähtealused ja sellest tulenevad piirangud 12

2.2.1. Analüüsi piirangud 19

2.3. Tulemuste valideerimine 20

3. Lähisuhtevägivalla kulukategooriate arvutamine 21

3.1. Majanduskahju 21

3.2. Tervishoiukulud 23

3.3. Õigussüsteemi kulud 26

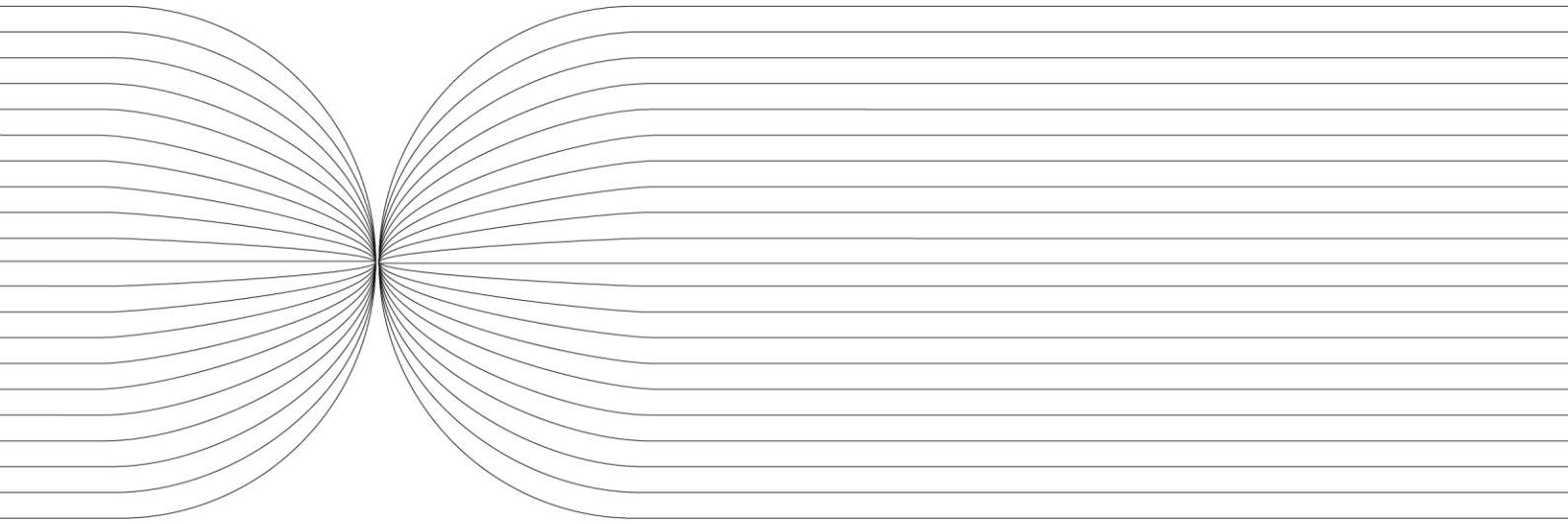
3.4. Sotsiaalsüsteemi kulud 28

3.5. Isikukahju 30

3.6. Eriteenuste kulud 33

3.7. Füüsiline ja vaimne kahju 35

civitta



4. Lähisuhtevägivalla koormus ja kogukulu 39
4.1. Arvutuslik kulu kogutud andmete alusel 39
4.2. Hinnanguline kogukulu 40
4.3. Lähisuhtevägivalla põhjustatud tööajakulu 41
Lisad 42
Lisa 1. Majanduskahju eeldused 42
Lisa 2. Tervishoiukulude eeldused 44
Lisa 3. Õigussüsteemi kulude eeldused 45
Lisa 4. Sotsiaalsüsteemi kulude eeldused 48
Lisa 5. Isikukahju eeldused 51
Lisa 6. Eriteenuste kulude eeldused 53
Lisa 7. Füüsilise ja vaimse kahju eeldused 54
Lisa 8. Kulukategooriate osakaalude võrdlus 56
Lisa 9. Asutuste ajakulu 58
Lisa 10. Lähisuhtevägivallaga seotud kulud asutuste kaupa 59

1. Sissejuhatus

1.1. Analüüsi eesmärk

Käesoleva analüüsi eesmärk on hinnata lähisuhtevägivalla (LSV) ühiskondlikku koormust ja majanduslikku kulu ning selgitada välja selle jaotumine eri asutuste ja kulukategooriate vahel.

LSV-ga seotud kulud on korraga riigi, tööandjate ja ohvrite kanda ning need hõlmavad kulusid õiguskaitsele, tervishoiule ja sotsiaalsüsteemile, aga ka kaotatud majanduslikku väljundit (saamata jäänud töötulu) ning ohvrite tervise ja elukvaliteedi halvenemist. 2025. aastal registreeriti Eestis 3125 perevägivallakuritegu, mis moodustas 48% kõigist vägivallakuritegudest[1]. Võrreldes 2024. aastaga on see näitaja 7% väiksem. Ametlikku statistikasse jõuab siiski vaid osa juhtumitest, sest madala teatamisaktiivsuse tõttu jääb suur osa LSV-st varjatuks[2].

LSV koormuse ja kulude hindamine teeb selle mõju ühiskonnas nähtavaks ja teiste valdkondadega võrreldavaks ning loob aluse ennetustegevuse rahastamiseks. Lisaks toob selline hindamine esile tegevusetuse hinna ehk kulu, mis kaasneb probleemi lahendamata jätmisega. Seni on Eesti kulusid tuletatud peamiselt teiste riikide andmete ülekandmisel rahvaarvu alusel, mis ei arvesta kohalikku teenusekasutust, asutuste töökorraldust ega ühikuhindu[3]. Analüüs tugineb Eesti tegelikele andmetele ja näitab kulu suurust kohaliku konteksti põhjal.

1.2. Lähisuhtevägivalla definitsioon

Kuigi lähisuhtevägivalda (LSV) on eri allikates defineeritud erinevalt, on definitsioonide sisu sama. Sotsiaalkindlustusamet käsitleb LSV-na igasugust vaimset, füüsilist, seksuaalset või majanduslikku vägivalda inimeste vahel, kes on või on varem olnud üksteisega lähisuhtes, sealhulgas suguluses[4]. Inimõiguste giidist nähtub, et vägivald leiab aset praeguste või endiste abikaasade, registreerimata suhtes partnerite, esimese ja teise astme sugulaste või ühise leibkonna liikmete vahel[5].

Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioon määratleb perevägivalda (mida kasutatakse sageli LSV sünonüümina) kui füüsilise, seksuaalse, psüühilise ja majandusliku vägivalla akte, mis leiavad aset perekonnas või koduseinte vahel või endiste või praeguste abikaasade või partnerite vahel, sõltumata sellest, kas toimepanija elab või on elanud ohvriga samas elukohas[6]. Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) käsitleb

[1] Justiitsministeerium (2026). Kuritegevus Eestis 2025: perevägivald. Link.

[2] Pettai, I., Tiit, E.-M., Ruubel, L., Rist, J., & Laidmäe, V.-I. (2016). Perevägivalla hind Eestis. Eesti Avatud Ühiskonna Instituut.

[3] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

[4] Sotsiaalkindlustusamet. Lähisuhtevägivald. Link.

[5] Eesti Inimõiguste Keskus (s.a). Mis on lähisuhtevägivald? Inimõiguste giid. Link.

[6] Naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise Euroopa Nõukogu konventsioon, artikkel 3. (2017). Riigi Teataja. Link.

kitsamat paarisuhtevägivalda (*intimate partner violence*) kui partneri või endise partneri käitumist, mis põhjustab füüsilist, seksuaalset või psühholoogilist kahju[7].

Käesolevas analüüsis lähtutakse LSV defineerimisel Sotsiaalkindlustusameti määratlusest. LSV on paarisuhtevägivallast (PSV) laiem mõiste ehk PSV moodustab LSV-st küll suurima osa (68% registreeritud perevägivallakuritegudest), kuid LSV hõlmab ka vanemate ja laste, (vana)vanemate ning õdede-vendade vahelist vägivalda[8]. Seega on LSV vormid järgmised:

- paarisuhtevägivald ehk praeguse või endise abikaasa või elukaaslase vastu suunatud vägivald;
- laste väärkohtlemine;
- vägivald (vana)vanemate suhtes;
- õdede-vendade vaheline vägivald.

LSV mõiste ei sõltu sündmuse toimumiskohast, st juhtum võib aset leida nii ohvri või toimepanija kodus kui ka väljaspool seda. LSV mõistest tuleb eristada soopõhist vägivalda, mis on laiem mõiste, mille keskmes on ohvri sugu. Ehkki need mõisted kattuvad osaliselt, ei ole need samatähenduslikud. Käesolevas aruandes kasutatakse läbivalt terminit „lähisuhtevägivald“. Terminit „perevägivald“ on kasutatud üksnes viidetes algallikatele ja statistikale, mis seda terminit kasutavad.

1.3. Varasemad uuringud

Perevägivalla kulu on Eestis varem hinnatud 2016. aastal uuringus „Perevägivalla hind Eestis“, kus ühendati registriandmed, asutuste ekspertide konsultatsioonid ning 2015. aasta rahvastikuküsitluse andmed (1035 vastajat vanuses 15-74 aastat). Küsitluse järgi oli vaimset, füüsilist või seksuaalset LSV-d kogenud 12% naistest ja 7% meestest ehk hinnanguliselt 61 000 naist ja 33 000 meest. LSV tõttu saab aastas vigastusi hinnanguliselt 52 942 inimest, kellest valdav enamik on naised. See näitaja ületab kordades registreeritud juhtumite arvu, osutades probleemi tegelikule ulatusele[9]. Justiits- ja Digiministeeriumi avaldatud andmetel hukkus 2025. aastal perevägivalla tõttu kuus inimest. Koos ahistava jälitamise[10] (137 kuritegu, ohvritest 87% naised) ja lähenemiskeelu rikkumisega (43 kuritegu) registreeriti kokku 3305 perevägivallaga seotud kuritegu[11].

Uuringus hinnati LSV kogukuluks 116,5 miljonit eurot aastas ning see jaotus seitsme kulukategooria vahel. Suurima osa moodustas füüsiline ja emotsionaalne kahju (50,1 miljonit

[7] World Health Organization (2010). Preventing intimate partner and sexual violence against women: Taking action and generating evidence. Link.

[8] Justiitsministeerium (2026). Kuritegevus Eestis 2025: perevägivald. Link.

[9] Pettai, I., Tiit, E.-M., Ruubel, L., Rist, J., & Laidmäe, V.-I. (2016). Perevägivalla hind Eestis. Eesti Avatud Ühiskonna Instituut. Link.

[10] Soovimatu ja häiriv kontaktivõtt mobiiltelefoni, sõnumite, e-kirjade, sotsiaalmeedia kaudu; füüsiline jälitamine, kannatanu elu- või töökohta ilmumine; solvavate, häirivate kommentaaride või valeinfo internetti või sotsiaalmeediasse postitamine; teise inimese häiriv jälgimine teda pidevalt pildistades või filmides; kannatanu vara kahjustamine.

[11] Justiitsministeerium (2026). Kuritegevus Eestis 2025: perevägivald. Link.

eurot ehk 43%), millele järgnesid sotsiaalteenused (17,5 miljonit eurot ehk 15%), kaotatud majanduslik väljund ehk saamata jäänud toodang (13,2 miljonit eurot ehk 11,3%), õiguskaitseteenused (13 miljonit eurot ehk 11%) ning tervishoiuteenused (12,8 miljonit eurot ehk 11%). LSV mõju lastele oli hinnanguliselt 6,3 miljonit eurot (5,4%), millest ligi poole moodustas vaimse trauma põhjustatud emotsionaalse kahju väärtus. Ohvrite isiklikud kulud moodustasid hinnanguliselt 3,6 miljonit eurot (3,1%).

Autorid rõhutavad, et tehtud kuluarvutus on EIGE poolt Eesti kohta antud hinnangust ligikaudu 1,6 korda väiksem. Erinevuse peamine põhjus seisneb osade kulukategooriate (eelkõige laste ja eakatega seotud kulude) puudulikus arvestuses ning LSV väheses registreerimises Eestis.

2. Metoodika ülevaade

2.1. EIGE metoodika ülevaade

Analüüs tugineb Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) 2014. aasta raporti („Estimating the costs of gender-based violence in the European Union“) metoodikale, mis annab raamistiku LSV ühiskondliku kulu hindamiseks. EIGE metoodika koondab varasemad kuluuuringud ja kirjeldab liikmesriigipõhist hindamist, kus iga kulukategooria arvutatakse riigi andmete põhjal[12].

EIGE metoodika järgi hinnatakse LSV kogukulu rahalise väärtusena, liites kokku seitsme kulukategooria kulud, sealhulgas kaotatud majanduslik väljund (saamata jäänud tulu), tervishoiuteenused, õigussüsteem (kriminaal- ja tsiviilõigus), sotsiaalsüsteem, ohvri isiklikud väljaminekud, abi- ja nõustamisteenused ning füüsiline ja vaimne kahju. Kuus esimest kulukategooriat hõlmavad teenuste ja saamata jäänud tulu otseseid kulusid. Füüsilise ja vaimse kahju rahalist väärtust hinnatakse kvaliteetselt elatud eluaastate (QALY, *quality-adjusted life years*) kaudu.[13]

- Majanduskahju hõlmab vägivallast tingitud tootlikkuse langust ehk vigastuste tõttu saamata jäänud tasustatud ja tasustamata tööpäevi. Lisaks hõlmab majanduskahju surmast tingitud kaotatud eluaegset toodangut ning tööandja kulusid (töölt puudumine, hilinemine ja halduskulu).
- Tervishoiukulud hõlmavad vigastuste ravi (sh kiirabi), üld- ja vaimse tervise teenuseid ning pikemaajalist tervisemõju, mida hinnatakse haiguskoormuse ja kvaliteetsete eluaastate raamistikus.
- Õigussüsteemi kulud jagunevad kriminaal- ja tsiviilõiguse vahel ning nende hindamisel kasutatakse ühikuhinna ja eelarveosakaalu mudeleid.
- Sotsiaalsüsteemi kulud hõlmavad majutusabi ja lastekaitse valdkonna kulusid ning hüvitisi (haigus-, puude-, töötus-, üksikvanema- ja toimetulekutoetus).
- Isikukahju hõlmab ohvri kulusid, näiteks varakahju, telefoniturbe suurendamise, kolimis- ja isikliku õigusabi kulusid.
- Abi- ja nõustamisteenused hõlmavad varjupaikade, abitelefonide, ohvriabikeskuste, nõustamise ja huvikaitse (või esindamise) ning riiklike koordineerivate funktsioonide kulusid. Samuti kuuluvad siia alla toimepanijatele mõeldud programmid, seksuaalvägivalla kriisikeskused ja laste tugi.
- Füüsilise ja vaimse kahju väärtust hinnatakse kvaliteetselt elatud eluaastate kao ning maksevalmiduse (*willingness to pay*) mudeli kaudu. Kuigi EIGE analüüsis kasutati ka kohtu poolt välja mõistetud hüvitiste meetodit, ei soovita EIGE seda kasutada, sest see kattub õigussüsteemi kuludega.

[12] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

[13] Samas.

EIGE metoodika eristab LSV ohvreid ja juhtumeid kuriteoliigi (nt tapmine, raske ja kergem kehavigastus, vägistamine ning seksuaalvägivald), vigastuse raskusastme ja soo alusel ning kohaldab kulukategooriate suhtes vastavalt erinevaid ühikuhindu.

Kulu arvutatakse iga kulukategooria kohta eraldi ehk teenust kasutanud või juhtumitega seotud isikute arv korrutatakse kulukategooria ühikuhinnaga. Kulukategooriates, kus otsesed andmed puuduvad, kasutatakse asendusnäitajaid, teadusuuringute tulemusi ja eksperdihinnanguid. EIGE eristab hindamisel kahte järgmist strateegiat:

- EL-i tasandi hindamisel saadakse kulusumma nn parimate andmetega liikmesriigi näitajate ülekandmisel teistele riikidele.
- Liikmesriigipõhine hindamine tugineb riigi enda andmetele ja teenushindadele. EIGE hinnangul on see täpsem ja riigi eripära arvestav metoodika, samas kui EL-i tasandi lähenemine kaotab riigipõhise detailsuse. Samas peab EIGE liikmesriikide andmete vähese võrreldavuse tõttu paremaks siiski EL-i tasandi hindamist.

EIGE soovitab kasutada andmeallikatena avalike teenuste haldus- ja registriandmeid (nt kuriteostatistika), ohvriküsitlusi (nt EL-i Põhiõiguste Ameti (FRA) naistevastase vägivalla uuring) ning rahvastiku- ja majandusandmeid (Eurostati uuringud). Ühtlasi rõhutab EIGE, et andmetes esineb olulisi lünki ja liikmesriikide andmete võrreldavus on piiratud.

2.2. EIGE metoodika kasutamine, analüüsi lähtealused ja sellest tulenevad piirangud

Käesolev Eesti LSV kulude analüüs lähtub EIGE kulude raamistikust ja hindab samuti LSV kulusid seitsmes kulukategoorias: majanduskahju, tervishoiuteenuste kulud, õigussüsteemi kulud, sotsiaalsüsteemi kulud, isikukahju, eriteenused ning füüsiline ja vaimne kahju. Kulude leidmisel kasutati nii ülalt-alla-lähenemisviisi (asutuste kogukuludest lähtuv) kui ka alt-üles-lähenemisviisi (üksikjuhtumite ühikuhindadest lähtuv).

Analüüsi arvutustes eelistati olemasolevaid registri- ja haldusandmeid. Seejuures võeti läbivalt aluseks 2025. aasta andmed, et tagada kuluhinnangute võimalikult suur ajakohasus. Kulukategooriates või andmeallikates, kus 2025. aasta andmed ei olnud analüüsi tegemise ajal kättesaadavad, kasutati viimase kättesaadava kalendriaasta andmeid või kohandatud asendusnäitajaid. Hinnangulisi või tuletatud näitajaid kasutati üksnes siis, kui tegelikud andmed puudusid. Hinnanguliste või tuletatud andmete kasutamine on aruandes eraldi välja toodud. Lisaks peeti konsultatsioone asutuste ekspertidega ning tugineti varasematele uuringutele (sh 2016. aasta uuringule „Perevägivalla hind Eestis“[14] ja EIGE 2014. aasta raportile[15]) asendusnäitajate leidmiseks nendes kulukategooriates, kus andmed puudusid.

EIGE metoodika eristab ohvreid ja juhtumeid mitme tunnuse abil, kohaldades kulukategooriate puhul erinevaid ühikuhindu. Käesolevas analüüsis ei eristata juhtumeid ega ohvreid tunnuste

[14] Pettai, I., Tiit, E.-M., Ruubel, L., Rist, J., & Laidmäe, V.-I. (2016). Perevägivalla hind Eestis. Eesti Avatud Ühiskonna Instituut. Link.

[15] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

kaupa, vaid kõigis kulukategooriates kasutati LSV juhtumite ja ohvrite koondnäitajaid. Selline lähenemisviis on tingitud Eesti registri- ja haldusandmete piirangutest, mis ei võimalda juhtumeid ega ohvreid süsteemselt soo, vanuse ja vigastuse raskusastme järgi eristada. Ühtse koondnäitaja kasutamine tagab arvutustele selge, võrreldava ja läbipaistvalt jälgitava aluse kõigi kulukategooriate puhul.

Kulude arvutuste aluseks on LSV registreeritud juhtumite ja ohvrite arv ühes kalendriaastas. Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) statistika kohaselt registreeriti Eestis 2025. aastal 9042 perevägivalla juhtumit, millest 21% olid korduva kannatanuga ning 22% korduva toimepanijaga. Kuna osa juhtumitest on seotud sama kannatanuga, võeti arvutuste aluseks, et 21% juhtumitest korduvad. Sellest lähtuvalt on arvutuslik unikaalsete ohvrite arv aastas 7143 ($9042 \times (1 - 0{,}21)$). Kulu suuruse arvutustes kasutati juhtumipõhiseid näitajaid (9042) kulukomponentides, mille kulu on seotud menetluse või juhtumiga, ning ohvripõhist arvu (7143) siis, kui kulu on seotud isikutega (nt LSV ohvrite osakaal tööga hõivatutest töövõimetuspäevade arvutamisel).

Sotsiaalkindlustusamet kinnitab sama suurusjärku ning rõhutab, et registreeritud juhtumid moodustavad üksnes väikese osa kõikidest juhtumitest, millest enamik ei jõua politseini. Seetõttu on arvutuse aluseks võetud juhtumite ja ohvrite arvud konservatiivsed ning tegelik ohvrite arv on suurem. Kuna neid koondnäitajaid rakendati kulukategooriate arvutamise alusena, mõjutab nende valik otseselt LSV kogukulu suurust.

Varjatud lähisuhtevägivalla osakaal (80%) on tuletatud mitme ohvriuuringu keskmisena: Statistikaameti suhteuuringu (2022)[16] järgi ei teavitanud politseid ise 85,5% ohvritest, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) naistevastase vägivalla uuringu (2014)[17] järgi 89%, Šotimaa kuritegevuse ja õiguse uuringu (2019/2020)[18] järgi 84% ning Inglismaa ja Walesi ohvriuuringu (2023)[19] järgi 81,1%. Nende uuringute keskmine on ligikaudu 85%, mis on ettevaatlikkuse huvides ümardatud 80%-ni ja mida kasutati hinnangulise kogukulu arvutamise alusena.

Kulukategooriad 3.1–3.6 põhinevad valdavalt Eesti registriandmetel, et hoida hinnanguliste väärtuste osakaal minimaalsena. Kategoorias 3.7 (füüsiline ja vaimne kahju) lähtuti EIGE metoodikast ja rahvusvahelistest – peamiselt Suurbritannia – jaotustest, sest Eestis puuduvad kuriteoliigipõhised tervisekao ühikuhinnad. Hinnangulise kogukulu hindamisel lisati varjatud maht neile kategooriatele, mis sõltuvad otseselt ohvrite või juhtumite arvust. Kulukategoorias 3.7 eeldati, et varjatud juhtumid jagunevad kuriteoliikide vahel samamoodi nagu registreeritud juhtumid ning tapmiste ja raskete kehavigastuste kuluandmeid ei täiendatud. Õigussüsteemi ja eriteenuste kulusid see ei mõjuta, kuna varjatud juhtumid nendeni ei jõua.

[16] Statistikaamet (2022). JSS05: 18-74-aastaste naiste osatähtsus, kes rääkisid või teavitasid füüsilisest (sh ähvardamine) või seksuaalsest vägivallast | vägivalla toimepanija, teavitatud isik või asutus ning vaatlusperiood. Link.

[17] European Union Agency for Fundamental Rights (2014). Violence against women: An EU-wide survey. *Luxembourg: Publications Office of the European Union*. Link.

[18] Saunders, A., Caldwell, K., & Magnani, L. (2021). Scottish Crime and Justice Survey 2019/20. Link.

[19] Office for National Statistics (2023). Partner abuse in detail, England and Wales: year ending March 2023. Link.

Analüüsis eristati kahte kulunäitajat. Arvutuslik kulu põhineb ametlikult registreeritud LSV juhtumitel ja ohvritel ning kajastab seda osa LSV kulust, mis on asutuste andmetes nähtav (arvutuslik kulu kokku 93,7 miljonit eurot aastas). Hinnanguline kogukulu hõlmab nii registreeritud kui ka varjatud LSV juhtumeid ning väljendab LSV kogukulu (272,6 miljonit eurot aastas). Hinnangulise kogukulu leidmiseks suurendati varjatud LSV mahu võrra neid kulukomponente, mis sõltuvad otseselt ohvrite või juhtumite arvust.

Tabel 1 on toodud ülevaade kasutatud allikatest ja näitajate seostest konkreetsete kulukategooriatega. Tabelis on esitatud üksnes arvutuste aluseks kasutatud algandmed (tuletatud abinäitajad on välja jäetud). Inimesepõhised näitajad (in) on tähistatud lillaga ja juhtumipõhised näitajad (tk) kollasega, ülejäänud ühikud (€, h, p, %) on värvimata. Värvijaotus näitab, et osa kulukomponente tugineb inimeste ja osa juhtumite arvule ning neid ei saa ühiseks loendusühikuks koondada.

Tabel 1. Asutuste andmepäringud ja avalikud allikad kulukategooriate kaupa, väljendatud ühikuna

Asutus/allikas		Majandus-kahju	Tervis-hoid	Õigus-süsteem	Sotsiaal-hoolekanne	Isiku-kahju	Eritee-nused	Füüsiline/ vaimne
Register ja/või otsene andmepäring								
Prokuratuur	**LSV kehalise väärkohtlemise juhtumeid (sh surmad)**		tk					
	Kriminaalseid LSV juhtumeid (v.a surmad)			tk				
Kohtud	**Kohtuniku menetluste töötunde aastas**			h				
Justiits- ja Digiministeerium	**LSV osakaal lähenemiskeeldudes**					%		
	LSV-ga seotud surmade arv aastas	tk	tk	tk				tk
Politsei- ja Piirivalveamet	**LSV juhtumite hulk tk/ aastas**	tk	tk	tk	tk	tk		
	Korduva kannatanuga juhtumite osakaal	%	%		%			
Häirekeskus	**Häirekeskuse kaudu kiirabi väljasõite LSV-ga seoses**		tk					
	Häirekeskuse tööjõukulu kõnedele kokku						€	
	Häirekeskusele tehtud LSV-kõnede hulk tundides						h	
	Häirekeskusest edastatud politseile			tk				
Vanglateenistus	**LSV eest karistuse kandjaid**			in				
	Vanglateenistuse kulud ühe vangi kohta kuus			€				
Sotsiaalkindlustusamet	**Turvakodu LSV juhtumid kokku**				tk			
	Turvakodu teenuse osutamise ööpäevi				p			
	Turvakodu teenuse kulud kokku perioodis				€			
	Turvakodu kõik juhtumid kokku				tk			
	Lasteabi teenuse kogukulud aastas				€			
	LSV juhtumite osakaal lasteabi teenuses				%			
	Lastemaja teenuse osutamise juhtumeid aastas				tk			
	Perelepituse teenuse osutamise LSV juhtumeid aastas				tk			
	KOV-ide kõikide juhtumimenetluste hulk				tk			
	Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna teenustes LSV osakaal				€		€	
	Asendushoolduse teenuse hind				€			
	Asendushooldusel lapsi kokku seisuga 06.2026				in			
	Asendushoolduses LSV osakaal				%			
	Naiste tugikeskuste kulud				€		€	
Naiste tugikeskused	**Turvalist majutust vajanud naiste arv naiste tugikeskustes**					in	in	

Asutus/allikas		Majandus-kahju	Tervis-hoid	Õigus-süsteem	Sotsiaal-hoolekanne	Isiku-kahju	Eritee-nused	Füüsiline/ vaimne
Tervisekassa	Keskmine töövõimetuse hüvitis päevas		€					
	Ravijuhtude hulk aastas		tk					
	Hüvitatud retseptiravimeid kokku aastas		€					
	Hüvitatud retseptiravimitega patsiente aastas		in					
	Hüvitatud retseptiravimeid keskmiselt patsiendi kohta aastas		€					
	Ravijuhu keskmine maksumus		€					
	Kiirabi ühe väljasõidu hind		€					
Justiits- ja Digiministeerium, Siseministeerium, Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet	LSV ennetustegevus, mis ei sisaldu ametniku põhitöös						€	
	LSV-ga seotud uuringud ja analüüsid						€	
Avalik statistika								
Statistikaamet	Eesti rahvaarv	in	in		in			in
	SKP	€						
	Keskmine tööga hõivatute hulk	in	in					
	Keskmine brutopalk kuus	€						
	KOV-i sotsiaalvaldkonna töötaja keskmine tööandjakulu				€			
	Lahutusi kokku Eestis 2025					tk		
	Kohtuniku keskmine tööandjakulu kuus			€				
Kohtute menetlusstatistika	Kohtulike lahutuste arv Eestis aastas					tk		
	Lähenemiskeeldude hulk perioodil					tk		
Rahandusministeerium	Politseiniku tööandjakulu aastas			€				
	Prokuröri keskmine tööandjakulu aastas			€				
	Uurija keskmine tööandjakulu aastas			€				
Riigi Teataja	Perelepituse teenuse maksumus				€			
	Lahutuse riigilõiv perekonnaseisuametis					€		
Palgakalkulaator	Tööpäevade hulk töötaja kohta aastas	p						
	Tööandja palgafondi keskmine kulu kuus	€			€			
Töötukassa (avaandmed)	Töövõimetoetuse maksete saajaid keskmiselt aastas				in			in

Asutus/allikas		Majandus-kahju	Tervis-hoid	Õigus-süsteem	Sotsiaal-hoolekanne	Isiku-kahju	Eritee-nused	Füüsiline/ vaimne
	Keskmine töövõimetoetus kuus				€			
Avalik statistika (töövõimetuse päevad)	Töövõimetuse päevade hulk tk/ aastas Eestis	p	p					
	Haigusjuhtude (töövõimetus) hulk		tk					
	Töövõimetuse hüvitise maht kokku aastas		€					
Äripäev	Töötunde inimese kohta aastas	h		h	h			
Swedbank	Eesti ettevõtete keskmine kasumiootus	%						
Justiits- ja Digiministeerium	Tapmiste juhtumeid aastas							tk
	Eestis kokku raske kehavigastusega juhtumeid aastas							tk
	LSV osakaal rasketest kehavigastustest							%
	LSV kontaktsete seksuaalkuritegude arv							tk
	LSV kehalise väärkohtlemise juhtumite arv							tk
Varasemast / muust uuringust tuletatud								
EIGE raport	LSV-ga seotud lahutuste osakaal					%		
Ohvriuuringud (Statistikaamet 2022, FRA 2014, Šotimaa 2019/2020, Inglismaa ja Wales 2023)	Varjatud LSV juhtumite osakaal (hinnangulise kogukulu arvutamiseks)	%	%		%	%		
2016. aasta uuring „Perevägivalla hind Eestis“	Nende menetluste osakaal, mis saadetakse kohtusse			%				
	Kohtuniku töötunde ühele LSV menetlusele			h				
	Prokuröri töötunde ühele LSV kohtueelsele menetlusele			h				
	Prokuröri töötunde ühele LSV kohtumenetlusele			h				
	Uurija töötunde ühele LSV menetlusele			h				
	Emotsionaalse kahju juhtumi hind					€		
EIGE (2021)	Raske kehavigastuse tervisekadu € / juhtum							€
	Kerge kehavigastuse tervisekadu € / juhtum							€
	Kehalise ründe tervisekadu € / juhtum							€
	Seksuaalse ründe tervisekadu € / juhtum							€
	Vigastusega füüsilise vägivalla juhtumite osakaal kõigist LSV kehalise väärkohtlemise juhtumitest							%
	Vigastuseta füüsilise vägivalla juhtumite osakaal kõigist LSV kehalise väärkohtlemise juhtumitest							%
	Vägistamiste osakaal kontaktsetest seksuaalkuritegudest							%

Asutus/allikas		Majandus-kahju	Tervis-hoid	Õigus-süsteem	Sotsiaal-hoolekanne	Isiku-kahju	Eritee-nused	Füüsiline/ vaimne
	Muude seksuaalkuritegude osakaal kontaktsetest seksuaalkuritegudest							%
Centar (2015)	**Vägistamise tervisekadu € / juhtum**							€
	Tapmise tervisekadu € / juhtum							€
Eksperdihinnang								
KOV-id (andmepäring)	**KOV-ide LSV juhtumite osakaal**				%			
	KOV-ide juhtumiga tegelemise ligikaudne ajakulu				h			
Sotsiaalkindlustusamet	**Lastemaja peaspetsialisti keskmine hinnanguline ajaline töömaht juhtumi kohta**				h			
Riigi Teataja ja autorite arvutused	**Ühikukulu kohtuliku lahutuse kohta**					€		
	Ühikukulu lähenemiskeelu menetluse kohta					€		
Autorite eeldus / eksperdihinnang	**Kalendrikuude arv aastas**			kuud				
	Elukoha vahetuse kulu					€		
	Politseiniku hinnanguline ajakulu ühele LSV-teavitusele (Häirekeskusest)			h				

Allikas: autorite koostatud

2.2.1. Analüüsi piirangud

Analüüsi peamine piirang tuleneb Eesti andmete killustatusest ja loendusühikute ebaühtlusest. Lähisuhtevägivalla kohta ei koguta Eestis ühtlustatud andmeid selle kohta, kui palju inimesi on vägivallast mõjutatud. Asutuste kogutavad andmed on esitatud erinevates ühikutes – näiteks LSV juhtumid (tk), LSV ohvrid (in), töövõimetus- või teenusepäevad (p) ja töötunnid (h) –, mistõttu puudub neil ühine nimetaja.

Väiksem osa kulukomponentidest põhineb inimeste arvul. Näiteks vanglateenistuse kulud lähtuvad lähisuhtevägivalla eest karistust kandvate isikute arvust (105 isikut), töövõimetoetuse kulud toetusesaajate arvust (keskmiselt 50 isikut aastas) ning asendushoolduse kulud teenusel olevate laste arvust (225 last). Suurem osa kulukomponentidest tugineb juhtumite või menetluste arvule. Õigussüsteemi kulude aluseks on politseis registreeritud LSV juhtumite (9042), kriminaalmenetluste (3167) ja kohtusse jõudnud asjade (760) arv. Sotsiaalsüsteemi kulud lähtuvad turvakodu, lastemaja ja kohaliku omavalitsuse (KOV) juhtumitest ning isikukahju kulud lahutuste ja lähenemiskeeldude arvust. Terviseandmete puhul lisandub eripära, et need on kättesaadavad patsientide, mitte juhtumite kaupa. Ühel patsiendil võib olla mitu diagnoosi või väljakirjutatud retsepti, teisel üksainus, ning varieeruvus on suur. Ravi- ja ravimikulude arvutuses seoti patsiendipõhine ühikuhind juhtumipõhise arvuga, mistõttu tulemus on hinnanguline ega väljenda täpset patsientide arvu.

Kuna andmete varieeruvus on suur nii tervisenäitajate, kriminaalmenetluste, ravimikasutuse kui ka turvakoduteenuste mahu osas, puuduvad analüüsis konkreetsed ja ainuõiged väärtused. Arvutustes on lähtutud keskmistest väärtustest eeldusel, et üksikjuhtumite eri suunal kõikumised tasanduvad lõplikus koondnäitajas. Eelnevast tulenevalt ei saa andmeid erinevate loendusühikute tõttu ühisele alusele viia. Seetõttu on kulud koondatud üksnes rahalisse väärtusesse (eurodesse), mis on ainus kõiki komponente ühendav mõõtühik. Kuigi summade rahaline koondamine on metoodiliselt põhjendatud, tuleb tulemuste tõlgendamisel silmas pidada, et arvutuste aluseks olevad baasühikud on erinevad ega ole inimeste või juhtumite tasandil omavahel otseselt võrreldavad.

Riiklikud registrid ei seo reeglina juhtumeid konkreetsete isikutega. Üks registreeritud juhtum ei tähenda tingimata üht ohvrit, samuti ei kattu ohver alati vaid ühe juhtumiga. Näiteks võib ühes peres esineda aasta jooksul mitu korduvat juhtumit, teises aga üks juhtum pikema aja peale. Seetõttu ei saa täpselt hinnata, mitu isikut on iga konkreetse juhtumiga seotud. Teoreetiliselt võiks arvutustes tugineda leibkonna keskmisele suurusele, kuid see eeldaks täpset ülevaadet osaliste rollijaotuse kohta (vägivallatseja, ohver, pealtnägija). Sellist infot aga kättesaadavad andmed ei kajasta ning asutustel pole võimalik andmeid ka sellisel kujul esitada. Eeltoodud põhjustel eristatakse selles analüüsis kas juhtumite või ohvrite arvu.

Valik juhtumi- ja ohvripõhise näitaja vahel sõltub sellest, kas kulu tekib ühe juhtumi või ühe ohvri kohta. Juhtumipõhiseid kulusid (nt politsei, prokuratuuri ja kohtu menetluskulud) on arvestatud juhtumite arvu alusel, sest näiteks politsei reageerib igale juhtumile eraldi. Ohvripõhiseid kulusid (nt saamata jäänud kasum või palk) on arvestatud ohvrite arvu alusel, sest need tekivad ühe inimese kohta. Kuna korduvad juhtumid on ohvrite arvu arvutamisest välja arvatud, väljendatakse ohvrite osakaalu Eesti rahvaarvu või tööga hõivatute suhtes.

2.3. Tulemuste valideerimine

Analüüsi tulemuste ja lähte-eelduste usaldusväärsuse tagamiseks läbis iga kulukategooria arvutusloogika kolmest etapist koosneva valideerimise.

1. Esmalt vaatasid eksperdid iga kulukategooria arvutuskäigu eraldi üle. Sellele järgnes ühisarutelu, mille käigus parandati tuvastatud ebakõlad.
2. Kontrollitud tulemused ja eeldused esitati hindamiseks Arenguseire Keskusele, kellelt saadud tagasiside ja suuniste põhjal tehti arvutustes ning selgitustes täpsustusi.
3. Viimases etapis edastati arvutustulemused ja metoodika kirjalikuks valideerimiseks prokuratuurile, Justiits- ja Digiministeeriumile, Politsei- ja Piirivalveametile, Tervisekassale ning Sotsiaalkindlustusametile (sh ohvriabi, perelepituse ja lasteabi teenuste esindajatele), et tagada hinnangute vastavus valdkonna tegelikule olukorrale ja praktikale. Asutustelt saadud tagasiside alusel korrigeeriti õigussüsteemi kulude aluseks kasutatud andmeid.

Tulemuste valideerimiseks võrreldi iga kulukategooria puhul arvutusi 2016. aasta uuringu „Perevägivalla hind Eestis“[20] tulemuste ja 2014. aasta EIGE uuringu („Estimating the costs of gender-based violence in the European Union“)[21] tulemustega (vt Lisa 8. Kulukategooriate osakaalude võrdlus)). Tulemuste erinevused võrreldes 2016. aasta perevägivalla uuringuga tulenevad eelkõige üldisest elukalliduse ja teenusehindade kasvust, avalike tugiteenuste laienemisest ning EIGE metoodikale vastavate täpsemate registriandmete kasutamisest.

[20] Pettai, I., Tiit, E.-M., Ruubel, L., Rist, J., & Laidmäe, V.-I. (2016). Perevägivalla hind Eestis. Eesti Avatud Ühiskonna Instituut. Link.

[21] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

3. Lähisuhtevägivalla kulukategooriate arvutamine

LSV kulu Eestis koosneb seitsmest kulukategooriast: majanduskahju (*lost economic output*), tervishoiu- (*health services*), õigussüsteemi (*legal sector*) ning sotsiaalsüsteemi (*social welfare*) kulud, isikukahju (*personal costs*), eriteenuste (*specialised services*) kulud ning füüsiline ja vaimne kahju (*physical and emotional impact*).

Järgnevates alapeatükkides on esitatud iga kulukategooria arvutuskäik ning selgitatud, milliseid andmeid kasutati ja kuidas EIGE metoodikat Eesti oludele kohandati.

EIGE ja käesolevas aruandes kasutatud metoodikaid võrdlevates tabelites on kasutatud sümboleid, mis näitavad andmete kättesaadavust ning seda, milliste andmete alusel on iga näitaja arvutatud. **Algandmed** tähistavad haldus- ja registriandmeid. **Asendusnäitaja** viitab EIGE soovitatud näitaja asemel kasutatud alternatiivsetele andmetele. **Tuletatud väärtus** märgib eksperdihinnangul või eeldustel põhinevat väärtust. **Andmed puudusid täielikult** tähistab EIGE soovitatud komponenti, mis jäi Eesti andmete puudumise tõttu arvestamata, ning **arvestatud teises kategoorias** näitab, et teatav kulu on kajastatud mõnes muus kulukategoorias.


Algandmed


Asendusnäitaja


Tuletatud väärtus


Andmed puudusid täielikult


Arvestatud teises kategoorias

3.1. Majanduskahju

Majanduskahju hõlmab LSV tõttu ühiskonnas loomata jäänud majanduslikku väärtust ning seda vaadeldi kolme osapoole – riigi, tööandja ja ohvri – seisukohalt. Võttes arvesse registreeritud LSV juhtumite arvu, on majanduskahju kokku 22,2 miljonit eurot aastas. Varjatud LSV juhtumeid arvesse võttes on hinnanguline majanduskahju 55,6 miljonit eurot aastas. Kasv tuleneb LSV töövõimetuspäevade arvu suurendamisest varjatud LSV mahu võrra. LSV-st tingitud surmade tõttu kaotatud tootlikkus jääb sama suureks. Arvutuslikus kulus ja hinnangulises kogukulus on majanduskahju arvestatud üksnes ühiskondliku SKP-kaona (vt ptk 4.1 ja 4.2).

Tabel 2. Majanduskahju kulukomponendid

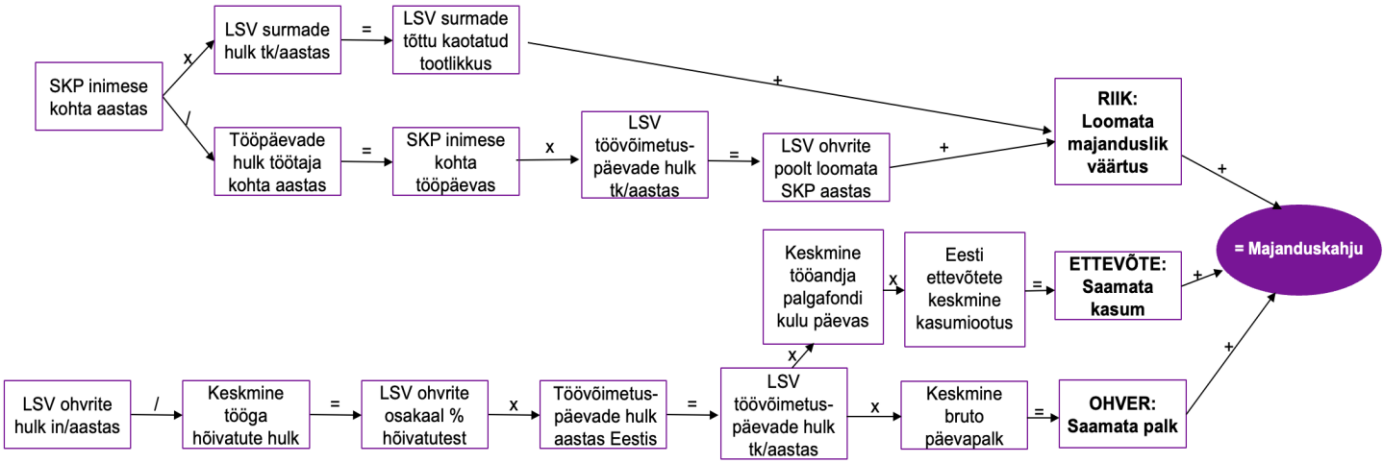
Näitaja	Arvutuslik väärtus, €	Hinnanguline väärtus, €
Majanduskahju kokku	**22 206 107**	**55 621 100**
Loomata majanduslik väärtus (ühiskondlik kahju)	15 393 245	38 387 480
- LSV-st tingitud surmade tõttu kaotatud tootlikkus	360 121	360 121

Näitaja	Arvutuslik väärtus, €	Hinnanguline väärtus, €
- LSV ohvrite (v.a surmad) poolt loomata SKP aastas	15 033 124	38 027 359
Saamata kasum	506 275	1 280 660
Saamata palk	6 306 587	15 952 961

Allikas: autorite koostatud

Arvutuse aluseks on LSV ohvrite töövõimetuspäevade (haiguspäevade) aastane koguarv, mis tuletati Eesti töövõimetuspäevade koguarvust ning LSV ohvrite osakaalust tööga hõivatute seas. Surmajuhtumite majanduslikku mõju arvestati eraldi, tuginedes sisemajanduse koguproduktile (SKP) elaniku kohta.

Joonis 1. Majanduskahju arvutamine



Allikas: autori koostatud

EIGE metoodikaaruanne esitab iga kulukategooria kohta soovituslikud näitajad (soovituslik mudel). Käesolevas analüüsis eelistati andmete kogumisel riiklike registrite ja andmebaaside andmeid. Kulukategooriates, kus EIGE soovitatud näitaja kohta andmed puudusid, rakendati parimat Eestis kättesaadavat alternatiivi või asendusnäitajat. Alljärgnevas tabelis võrreldakse EIGE metoodikaaruandes käsitletud kulukomponente analüüsis kasutatud näitajatega.

Tabel 3. EIGE metoodika alusel käsitletud kulukomponendid ja analüüsis kasutatud näitajad

EIGE metoodika kulukomponendid[22]	Analüüsi näitajad	Andmete alus
Ohvri kaotatud tasustatud tööaeg – kaotatud toodangu ühikuhind ühe juhtumi kohta kuriteoliigi ja raskusastme kaupa (tapmine, raske ja kergem kehavigastus, kallaletung, vägistamine, seksuaalne rünne)	Kaotatud tööpäeva väärtus kolme osapoole puhul: riigi loomata SKP (SKP inimese kohta tööpäevas), tööandja saamata kasum (palgafondi kulu päevas × kasumiootus) ja ohvri saamata palk (bruto päevapalk). Aluseks on LSV töövõimetuspäevade aastane koguarv, mis on tuletatud LSV juhtumite arvust ja Eesti töövõimetuspäevade koguhulgast	
Surmast tingitud kaotatud eluaegne toodang	Riigi loomata SKP inimese kohta aastas × LSV tagajärjel hukkunute arv aastas	
Juhtumite arv kuriteoliigi kaupa: tapmiste arv (kuriteostatistika) ja ohvriuuringul põhinev LSV levik kuriteoliigi kaupa	LSV-st tingitud surmade arv aastas ja LSV töövõimetuspäevade arv aastas. Kuriteoliigipõhist jaotust ei olnud võimalik kasutada, mistõttu rakendati LSV ohvrite koondnäitajat	
Ohvri kaotatud tasustamata (kodune) töö	Ei kajastata. Eesti andmetes ei ole tasustamata töö kaotust LSV vaates eristatud	☒
Töövõimetusest ja püsivast töövõimekaost tingitud pikaajaline toodangukadu	Ei kajastata eraldi. Püsiv töövõimekadu kajastub osaliselt töövõimetuspäevade kaudu majanduskahju all, eraldi pikaajalist täielikku töövõimekao kulu Eesti andmetes ei eristata	☒
Tööandja lisakulud: hilinemine ja hajameelsus (*tardiness/distraction*) ning halduskulu	Ei kajastata. Eesti andmed ei võimalda tööandja tootlikkuse kadu ja halduskulu eristada, osaliselt on need hõlmatud tööandja saamata kasumi reas	☒

Allikas: autorite koostatud

Täpsema arvutusega on võimalik tutvuda Lisa 1. Majanduskahju eeldused).

3.2. Tervishoiukulud

Tervishoiuteenuste kulud hõlmavad LSV-ga seotud ajutise töövõimetuse hüvitisi, kiirabiväljasõite, raviarveid (ravijuhte) ning retseptiravimeid**.** Tuginedes teadaolevatele LSV juhtumite arvule, moodustavad tervishoiukulud kokku 13,6 miljonit eurot aastas, mis on 14,5% LSV arvutuslikust kulust. Varjatud LSV juhtumeid arvesse võttes on hinnangulised tervishoiukulud 58,6 miljonit eurot aastas ehk 21,5% hinnangulisest kogukulust. Kasv tuleneb töövõimetuspäevade, ravi- ja ravimikulude suurendamisest varjatud LSV mahu võrra. Varjatud kulu arvutamisel jäävad kiirabi kulud samaks, kuna eeldati, et kiirabi kutsumisel ei jää juhtum varjatuks.

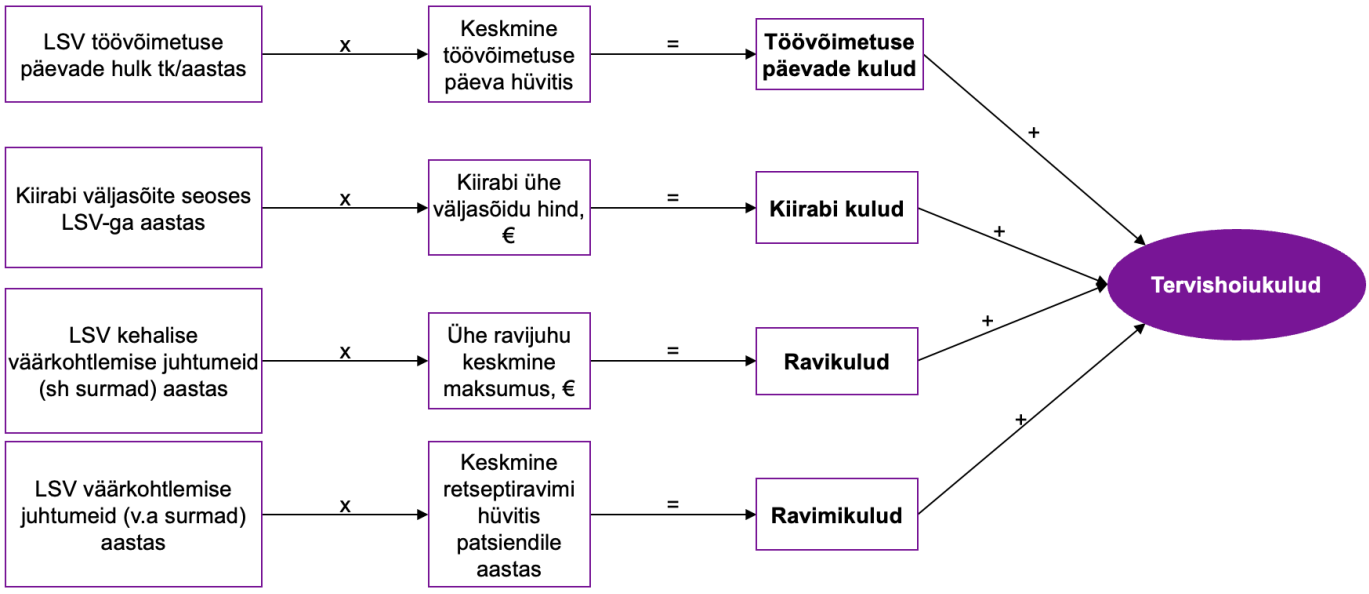
[22] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

Tabel 4. Tervishoiukulude kulukomponendid

Näitaja	Arvutuslik väärtus, €	Hinnanguline väärtus, €
Tervishoiuteenuste kulud kokku	**13 607 659**	**58 559 044**
Töövõimetuse päevade kulud	2 137 492	5 406 938
Kiirabi kulud	1 022 840	1 022 840
Ravikulud	9 792 057	48 852 914
Ravimikulud	655 271	3 276 353

Allikas: autorite koostatud

Tervishoiukulude iga kulukomponendi (teenuse) maksumus leiti vastava ühikuhinna ja LSV-ga seotud teenuste arvu korrutisena. Ravi- ja ravimikulude arvutamise aluseks on registreeritud kehalise väärkohtlemise juhtumite arv. Töövõimetuspäevade kulu tugineb Eesti töövõimetuspäevade koguarvust LSV ohvrite osakaalu alusel tuletatud päevade arvule ning kiirabi kulu Häirekeskuse kaudu LSV-ga seotud väljasõitude statistikale. Kuna suur osa vägivallajuhtumitest ei jõua tervishoiusüsteemi või jäävad tervishoiutöötajate poolt vägivallaga otseselt seostamata, on tegemist konservatiivse hinnanguga, kus tegelik tervishoiukulu on pigem alahinnatud.



Joonis 2. Tervishoiukulude arvutamine
Allikas: autori koostatud

Järgnevas tabelis võrreldakse EIGE metoodikaaruandes käsitletud kulukomponente analüüsis kasutatud näitajatega.

Tabel 5. EIGE metoodika alusel käsitletud kulukomponendid ja analüüsis kasutatud näitajad

EIGE metoodika kulukomponendid[23]	Analüüsi näitajad	Andmete alus
Erakorralise füüsilise vigastuse ravi ühikuhind ühe juhtumi kohta kuriteoliigi ja raskusastme kaupa (kiirabi, erakorralise meditsiini ravi, haiglaravi ja ambulatoorne ravi, esmatasand, ravimid, transport)	Ravikulud (keskmine ravijuhu maksumus × juhtumite arv), ravimikulud (keskmine hüvitatud retseptiravimite kulu patsiendi kohta × juhtumite arv) ja kiirabi (ühe väljasõidu hind × LSV-ga seotud väljasõitude arv). Ühikuhinnad pärinevad Tervisekassa andmebaasidest. Lisaks on tervishoiukulude all arvestatud töövõimetushüvitis (keskmine töövõimetuse päeva hüvitis × LSV töövõimetuspäevade arv), mida EIGE käsitleb sotsiaalsüsteemi rahalise abi all	
Pikaajalised mõjud füüsilisele tervisele	Osaliselt kaetud ravi- ja ravimikulude kaudu. Kuriteoliigipõhiseid pikaajalise mõju ühikuhindu Eesti registrites ei ole	
Vaimse tervise teenused (depressioon, ärevus, traumajärgne stressihäire) – nii diagnoositud kui diagnoosimata juhud	Osaliselt kaetud üldiste ravi- ja ravimikulude kaudu. LSV-st tingitud vaimse tervise teenuste kasutus Eesti andmetes eraldi ei kajastu	
Juhtumite arv kuriteoliigi kaupa: LSV-st tingitud tapmiste arv (kuriteostatistika) ja ohvriuuringul põhinev LSV levik kuriteoliigi kaupa	LSV kehalise väärkohtlemise juhtumite arv aastas, tuletatud LSV töövõimetuspäevade arv ning Häirekeskuse kaudu LSV-ga seotud kiirabiväljasõitude arv. Kuriteoliigi kaupa jaotus ei olnud kättesaadav	

Allikas: autorite koostatud

Arvutustes kasutatud näitajad põhinevad EIGE metoodikal. Teenuste ühikuhinnad pärinevad peamiselt Tervisekassa andmebaasidest ning tegevusmahud ja juhtumite arvud vastavatest registritest. Täpsema arvutusega on võimalik tutvuda lisas 2 (Tervishoiukulude eeldused).

Allikas*: autorite koostatud*

[23] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

Lisa 2. Tervishoiukulude eeldused

3.3. Õigussüsteemi kulud

Õigussüsteemi kulud hõlmavad LSV juhtumite menetlemisega seotud avaliku sektori ressursikulu politseis, prokuratuuris, kohtutes ja vanglateenistuses. Analüüsi tulemusel on õigussüsteemi LSV arvutuslik kulu 10,9 miljonit eurot, mis moodustab 11,6% arvutuslikust kogukulust. Hinnangulises kogukulus jäävad õigussüsteemi kulud samaks (10,9 miljonit eurot ehk 4,0% hinnangulisest kogukulust), kuna eeldati, et varjatud juhtumite puhul õigussüsteemis menetlust ei algatata.

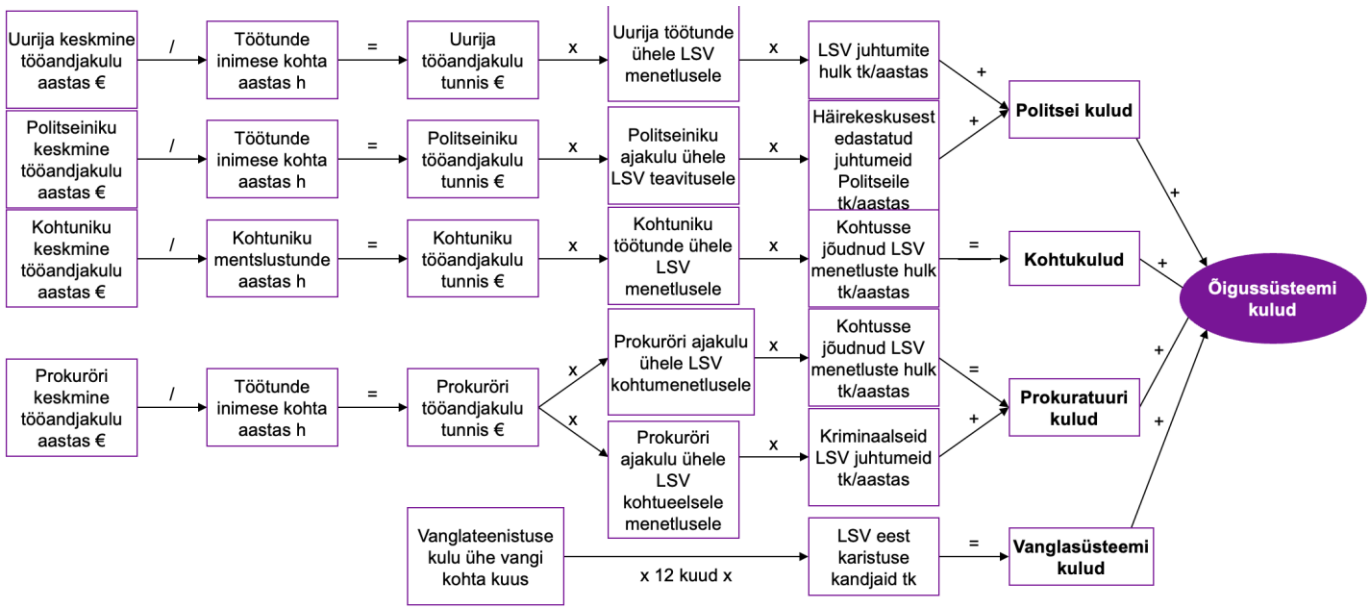
Tabel 6. Õigussüsteemi kulukomponendid

Näitaja	Arvutuslik väärtus, €	Hinnanguline väärtus, €
Õigussüsteemi kulud kokku	**10 898 301**	**10 898 301**
Politsei kulud	2 885 588	2 885 588
- Uurijate kulud	2 690 617	2 690 617
- Politseinike kulud	194 970	194 970
Kohtu kulud	1 967 026	1 967 026
Prokuratuuri kulud	1 972 107	1 972 107
- Prokuratuuri kulud kohtueelsele menetlusele	1 230 487	1 230 487
- Prokuratuuri kulud kohtumenetlusele	741 620	741 620
Vanglasüsteemi kulud	4 073 580	4 073 580

Allikas: autorite koostatud

Politsei- ja Piirivalveameti, prokuratuuri ning kohtute kulud arvutati kahes etapis. Esmalt tuletati ametniku tööandjakulu tunnis, jagades keskmise aastase tööandjakulu kalendriaastas töötatavate tundide arvuga (kohtunike puhul kohtuniku arvestusliku aastase menetlusajaga 1600 tundi). Seejärel korrutati tunnitasu ühele menetlusele kuluva aja ning vastavate menetluste või registreeritud juhtumite koguarvuga. Vangistuskulud (vanglateenistuse kulu) leiti ühe kinnipeetava keskmise kuukulu ning LSV kuritegude eest karistust kandvate isikute arvu põhjal.

Tulemuste tõlgendamisel tuleb arvestada, et menetlejate ja ametnike ajakulu näitajad pärinevad 2016. aasta perevägivalla uuringust (v.a politseiniku ajakulu ühele Häirekeskuse teavitusele, mis on autorite eeldus) ega pruugi täielikult kajastada praegust tegelikku töökoormust ja menetlusprotsesse. Politseiniku ajakulu eeldus põhineb autorite hinnangul, et politseinikul kulub ühele Häirekeskusest edastatud LSV-teavitusele reageerimiseks keskmiselt vähemalt üks töötund (sündmuskohale jõudmine, olukorra lahendamine ja esmane dokumenteerimine).



Joonis 3. Õigussüsteemi kulude arvutamine
Allikas: autori koostatud

Järgnevas tabelis võrreldakse EIGE metoodikaaruandes käsitletud kulukomponente analüüsis kasutatud näitajatega.

Tabel 7. EIGE metoodika alusel käsitletud kulukomponendid ja analüüsis kasutatud näitajad

EIGE metoodika kulukomponendid[24]	Analüüsi näitajad	Andmete alus
Kriminaalõigussüsteemi ühikuhind ühe juhtumi kohta kuriteoliigi kaupa, mis katab politsei-, prokuratuuri-, kohtu- (sh vandekohus), õigusabi- ja kaitse-, vangla- ja kriminaalhooldusteenused ning üldkulud	Ametniku (uurija, politseinik, prokurör, kohtunik) tööandjakulu tunnis × ühele menetlusele kuluv aeg × menetluste või juhtumite arv. Vangla puhul kulu ühe vangi kohta kuus × karistust kandvate isikute arv. Koondühikuhindade puudumisel arvutati kulu tööaja ja palgakulu põhjal, tuginedes 2016. aasta uuringule	
Nn *no-crime* koduvägivalla väljakutsete kulu: politsei kogueelarve × avaliku turvalisuse ja heaolu tegevuse ajaosakaal (40%) × koduvägivalla intsidentide osakaal sellest (11%)	Politseinike kulu: politseiniku töötunnihind × ühele teavitusele kuluv aeg × Häirekeskusest politseile edastatud LSV-teavituste arv. Kogueelarve osakaalude asemel kasutati Häirekeskuse LSV-teavituste arvu ja eeldatud ajakulu	
Kohtuarstlik ekspertiis (*forensic*)	Ei kajastatud eraldi. Kaudselt sisaldub menetlusametnike ajakulus	
Kuriteoohvri hüvitis (*victim compensation*)	Kajastatud eriteenuste kategoorias ohvriabi osana	

[24] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

EIGE metoodika kulukomponendid[24]	Analüüsi näitajad	Andmete alus
Tsiviilõigus: lähenemiskeelud, lahutused ning laste hoolduse ja -kaitse (kulu hinnatakse tsiviilmenetluste kogukulu ja LSV osakaalu kaudu, tsiviilmenetlustes (lahutused) 29%, avalikes lastekaitsemenetlustes 40%)	Õigussüsteemi kulud hõlmavad üksnes kriminaalmenetlust. Tsiviilõiguse kulud (lahutused, lähenemiskeelud) on arvestatud isikukahju kategoorias	

Allikas: autorite koostatud

Õigussüsteemi kulude arvutusloogika põhineb EIGE metoodikal. Peamiste sisendnäitajatena kasutati menetlejate ja ametnike keskmist tööandjakulu, ühele menetlusele või tegevusele kuluvat ajakulu ning registreeritud menetluste ja juhtumite üldarvu. Täpsema arvutusega on võimalik tutvuda **Lisa 3. Õigussüsteemi kulude eeldused**).

3.4. Sotsiaalsüsteemi kulud

Sotsiaalsüsteemi kulud hõlmavad LSV ohvritele ja nende peredele suunatud sotsiaalteenuseid: töövõimetoetusi, lastekaitset (turvakodu, lasteabi ja lastemaja), perelepitust, KOV-ide tööd juhtumitega ning asendushooldust. Võttes arvesse registreeritud LSV juhtumeid, on sotsiaalsüsteemi arvutuslik kulu 10,6 miljonit eurot aastas, mis on ligikaudu 11,3% LSV arvutuslikust kogukulust Eestis. Varjatud LSV juhtumeid arvestades on sotsiaalsüsteemi hinnanguline kulu 11,7 miljonit eurot aastas ehk 4,3% hinnangulisest kogukulust. Kulu kasv tuleneb töövõimetoetuste kulu suurenemisest (0,3 miljonilt eurolt 1,4 miljoni euroni). Teiste teenuste kulud jäävad samaks, kuna eeldati, et varjatud LSV juhtumite puhul sotsiaalsüsteemi teenuseid ei osutatud.

Tabel 8. Sotsiaalsüsteemi kulukomponendid

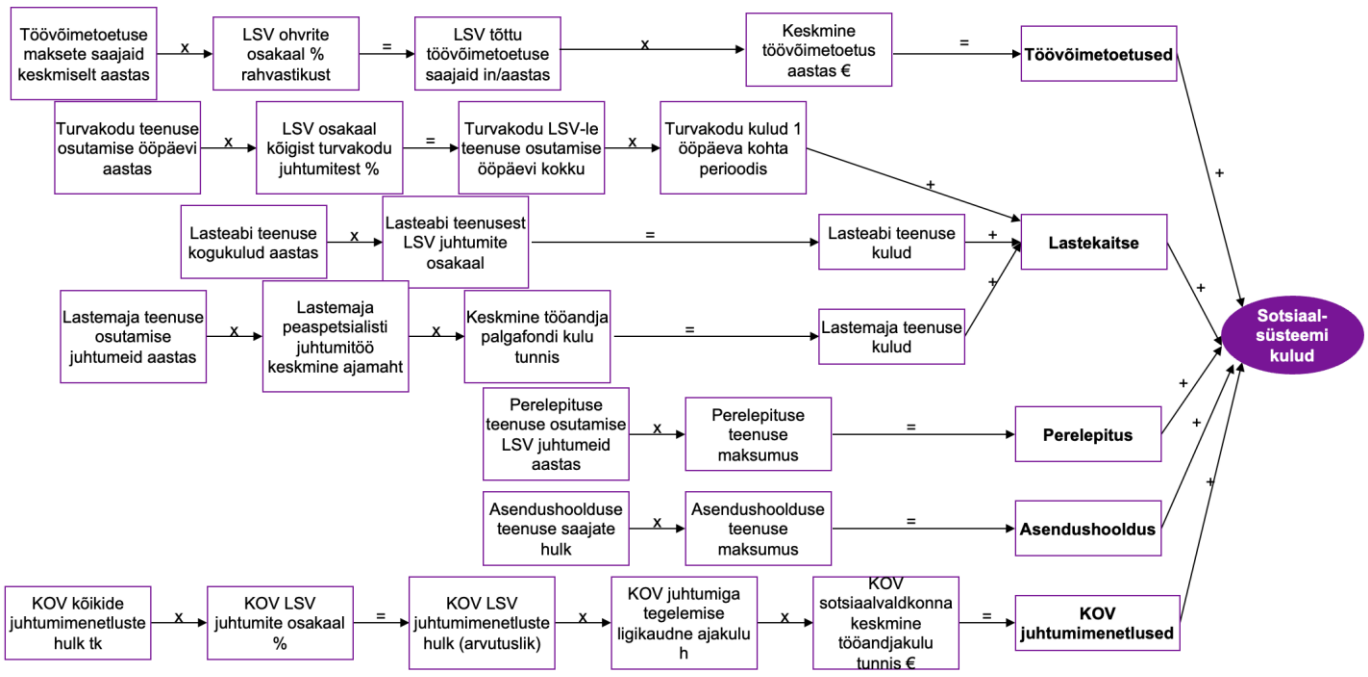
Näitaja	Arvutuslik väärtus, €	Hinnanguline väärtus, €
Sotsiaalsüsteemi kulud kokku	**10 577 146**	**11 718 101**
Töövõimetoetused	285 239	1 426 194
Lastekaitse	1 092 992	1 092 992
- Turvakodu kulud	897 422	897 422
- Lasteabi teenuse kulud	150 858	150 858
- Lastemaja teenuse kulud	44 711	44 711
Perelepituse kulud	160 625	160 625
KOV-ide juhtumimenetlused	938 290	938 290

Näitaja	Arvutuslik väärtus, €	Hinnanguline väärtus, €
Asendushoolduse kulud	8 100 000	8 100 000

Allikas: autorite koostatud

Sotsiaalsüsteemi iga kulukomponendi suurus leiti teenuse osutamise mahtude või registreeritud juhtumite arvu ning vastava ühikuhinna korrutisena. Töövõimetoetuste kulu tugineb LSV tõttu osalise või puuduva töövõimega isikute arvule ning keskmisele töövõimetoetuse määrale. Lastekaitsekulu koondab turvakodu, lasteabi ning lastemaja teenuse kulusid. Perelepituse, KOV-ide juhtumitega seotud töö ning asendushoolduse kulud tuletati ametiasutuste ja teenuseosutajate haldusandmete ning LSV juhtumite osakaalu alusel.

Suurima osa sotsiaalsüsteemi kuludest moodustab asendushooldus, mille maksumuse hinnang tugineb teenuse keskmisele ühikuhinnale ning asendushooldusel olevate laste sihtrühmas hinnatud LSV ohvrite osakaalule. Mitme sotsiaalteenuse puhul on LSV osakaalud tuletatud eksperdihinnangutest või üksikute teenuseosutajate andmetest, mistõttu sõltub analüüsi lõpptulemus otseselt nende eelduste täpsusest. KOV-ide tegevuse ja teenuste kulu on tuletatud nelja omavalitsuse üksikasjalike andmete põhjal, seega võib tegelik riigiülene kulu esitatud hinnangust erineda. Erinevalt teistest sotsiaalsüsteemi kulukomponentidest (2025. aasta andmed) põhineb asendushoolduse kulu 2026. aasta andmetel. Kuna sellised näitajad nagu asendushooldusel olevate laste arv ning LSV tõttu asendushooldusel olevate laste määr on aastate lõikes üsna püsivad, on ka 2026. aasta andmed eelmise aasta andmetega võrreldavad.



Joonis 4. Sotsiaalsüsteemi kulude arvutamine
Allikas: autori koostatud

Järgnevas tabelis võrreldakse EIGE metoodikaaruandes käsitletud kulukomponente analüüsis kasutatud näitajatega.

Tabel 9. EIGE metoodika alusel käsitletud kulukomponendid ja analüüsis kasutatud näitajad

EIGE metoodika kulukomponendid[25]	Analüüsi näitajad	Andmete alus
Eluasemeabi – erakorraline ja ajutine majutus (sh turvakodu ning turvamajutuse skeemid)	Osaliselt kaetud naiste turvakodu teenuse kaudu (turvakodu ööpäevahind × LSV-le osutatud ööpäevade arv), mis on analüüsis arvestatud lastekaitse all	
Eluasemeabi – eluasemetoetus ja eluasemeabi rahaülekanded (*housing benefit*): osakaal 13% kodutuks jäänutest	Ei kajastatud. Eesti andmetes ei eristata LSV tõttu makstud eluasemetoetust ega eluasemeabi ülekandeid	
Rahaline abi – töövõimetoetus (puue)	Keskmine töövõimetoetus aastas × LSV tõttu toetust saavate isikute arv. Toetusesaajate LSV osakaal on hinnatud rahvastikuosakaalu kaudu	
Rahaline abi – haigus-, töötus-, üksikvanema- ja toimetulekutoetus: kõigi hüvitisliikide kulu × 35% LSV lisakulu	Haigushüvitis (töövõimetushüvitis) on arvestatud tervishoiukulude all. Töötus-, üksikvanema- ja toimetulekutoetust ei kajastatud, kuna neid hüvitisliike ei ole Eesti andmetes LSV lõikes eristatud	
Lastekaitse ja pereteenused: lastekaitse ja pereteenuste kogu tegevuskulu × suunamiste osakaal väärkohtlemise/hooletuse tõttu (47%) × laste väärkohtlemise ja LSV kattuvuse osakaal (40%)	Teenuste haldusandmete kogukulu × hinnatud LSV osakaal: turvakodu, lasteabi ja lastemaja (lastekaitse), perelepitus ning KOV-ide töö juhtumitega	
Asendushooldus – Eesti kontekstis oluline sotsiaalsüsteemi kulu, mida EIGE eraldi ei nimeta	Asendushoolduse teenuse keskmine ühikuhind × asendushooldusel olevate laste arv × hinnatud LSV osakaal. Eesti-spetsiifiline täiendus, mille osakaal tugineb Sotsiaalkindlustusameti andmepäringule ning laste arvu ja hinna 2026. aasta andmetele	

Allikas: autorite koostatud

Näitajate arvutusloogika tuleneb EIGE metoodikast. Peamised sisendid on teenuste haldusandmete kogukulud, teenuste osutamise maht ning LSV juhtumite osakaal. Täpsema arvutusega on võimalik tutvuda Lisa 4. Sotsiaalsüsteemi kulude eeldused).

3.5. Isikukahju

Isikukahju kulukategooria moodustavad ohvri kantav mittevaraline (moraalne ja vaimne) kahju, tsiviilkohtumenetluste (sh abielulahutuste ja lähenemiskeeldude taotlemise) kulud ning elukoha vahetusega seotud otsesed väljaminekud. Võttes arvesse registreeritud LSV ohvrite arvu, on isikukahju kokku 5,7 miljonit eurot aastas, mis on ligikaudu 6,1% LSV arvutuslikust kogukulust

[25] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

Eestis. Varjatud LSV ohvreid arvesse võttes on hinnanguline isikukahju 27,7 miljonit eurot aastas ehk 10,2% hinnangulisest kogukulust. Kasv tuleneb emotsionaalsest kahjust (5,1 miljonilt eurolt 25,6 miljoni euroni) ja elukoha vahetuse kulust (0,4 miljonilt eurolt 1,8 miljoni euroni), juriidiline isikukahju jääb samaks. Lahutuste ja lähenemiskeeldude andmed on saadud perekonnaseisuameti ja kohtute registritest, mis hõlmavad kõiki Eestis toimunud lahutusi ja kohaldatud lähenemiskeelde, sõltumata sellest, kas vägivallast on politseid teavitatud. LSV osakaalu (lahutustest 29% ja lähenemiskeeldudest 72%) on rakendatud nende koguarvude suhtes, tänu millele sisaldab arvutus juba ka varjatud LSV-ga seotud menetlusi ning nende arvude suurendamine varjatud LSV mahu võrra tähendaks topeltarvestust.

Tabel 10. Isikukahju kulukomponendid

Näitaja	Arvutuslik väärtus, €	Hinnanguline väärtus, €
Isikukahju kokku	**5 729 967**	**27 674 255**
Emotsionaalne kahju	5 117 772	25 588 860
Juriidiline isikukahju	243 895	243 895
- Perekonnaseisuameti LSV-ga seotud lahutuste kulu	61 335	61 335
- Kohtulike LSV-ga seotud lahutuste kulu	156 640	156 640
- Lähenemiskeeldude kulu	25 920	25 920
Elukoha vahetuse kulu	368 300	1 841 500

Allikas: autorite koostatud

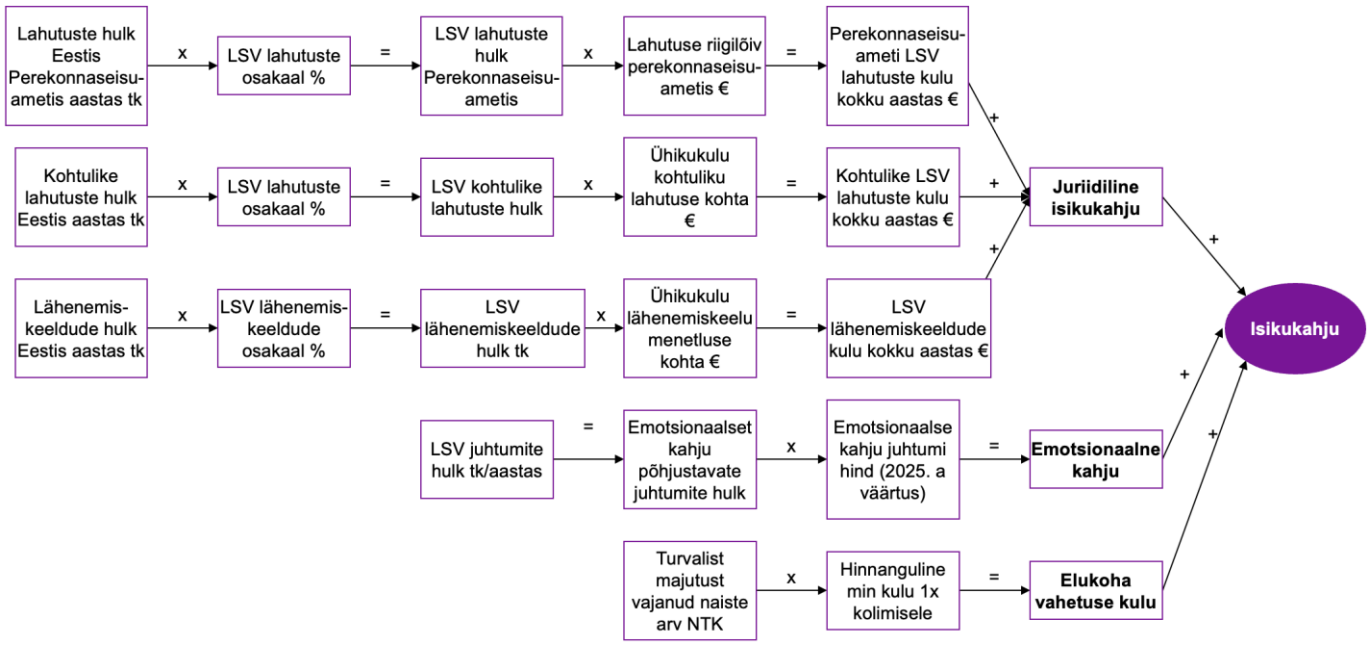
Mittevaraline (moraalne ja vaimne) kahju arvutati, korrutades ühe juhtumi keskmise kahjusumma juhtumite arvuga. Tsiviilkohtumenetluste kulu tuletati abielulahutuste ja lähenemiskeeldude üldarvu, nendes esineva LSV ohvrite osakaalu ning ühe menetluse keskmise maksumuse põhjal. Elukoha vahetamise kulu arvutati hinnangulise keskmise kolimise maksumuse ja turvalist asendusmajutust vajavate ohvrite arvu korrutisena. Mittevaralise kahju ühikuhind pärineb 2016. aasta perevägivalla uuringust[26] (teisendatud 2025. aasta hindadesse) ning lahutuste LSV osakaal EIGE aruandest[27].

Arvutuste tulemusel saadud isikukahju on ilmselt oluliselt alahinnatud ning selle väärtus on teadlikult konservatiivne. See tuleneb ühelt poolt asjaolust, et suur osa vägivallajuhtumitest jääb

[26] Pettai, I., Tiit, E.-M., Ruubel, L., Rist, J., & Laidmäe, V.-I. (2016). Perevägivalla hind Eestis. Eesti Avatud Ühiskonna Instituut. Link.

[27] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

ametlikult registreerimata, ning teisalt sellest, et arvutusse võetud kulukomponente (nt elukoha vahetamise ja kolimisega seotud kulusid) on hinnatud pigem tagasihoidlikult.



Joonis 5. Isikukahju arvutamine
Allikas: autori koostatud

Järgnevas tabelis võrreldakse EIGE metoodikaaruandes käsitletud kulukomponente analüüsis kasutatud näitajatega.

Tabel 11. EIGE metoodika alusel käsitletud kulukomponendid ja analüüsis kasutatud näitajad

EIGE metoodika kulukomponendid[28]	Analüüsi näitajad	Andmete alus
Ohvri kantavad õiguskulud: ühikuhind ühe lahutuse ja ühe lähenemiskeelu kohta × lahutuste ja lähenemiskeeldude arv aastas × isikliku rahastuse osakaal (50–95%) ja perevägivalla osakaal perekonnaasjade menetlustes (29%)	Perekonnaseisuameti ja kohtulike LSV-ga seotud lahutuste kulu (riigilõiv või ühikukulu × LSV-ga seotud lahutuste arv) ning lähenemiskeeldude kulu (ühikukulu × LSV-lähenemiskeeldude arv). LSV osakaal lahutustest 29% ja lähenemiskeeldudest 72%	
Vara kahjustuse kulu × varakahjust teatanud LSV ohvrite arv (ohvriuuring)	Ei kajastatud. Ohvriuuringu andmete puudumisel varakahju eraldi ei arvestatud	
Telefoniturbe kulu × telefoniturbe soetanud LSV ohvrite arv (ohvriuuring)	Ei kajastatud. Ohvriuuringu andmete puudumisel telefoniturbe kulu ei arvestatud	

[28] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

EIGE metoodika kulukomponendid[28]	Analüüsi näitajad	Andmete alus
Kolimise ja uue kodu sisseseadmise kulu × kolima sunnitud LSV ohvrite arv (ohvriuuring)	Elukoha vahetuse kulu: hinnanguline minimaalne kolimiskulu × turvalist asendusmajutust vajanud ohvrite arv (naiste tugikeskused)	
Kodu tagasivõtmise (*home repossession*) kulu	Eesti andmetes LSV-ga seotud kodu tagasivõtmine eraldi ei kajastu	
Emotsionaalne ja psühholoogiline kahju: EIGE käsitleb seda füüsilise ja emotsionaalse mõju all QALY ja maksevalmiduse kaudu, mitte isikukahju all	Mittevaraline (moraalne ja vaimne) kahju: ühe juhtumi keskmine kahjusumma × LSV juhtumite arv. Ühikuhind pärineb 2016. aasta Perevägivalla uuringust. Analüüsis on emotsionaalne kahju arvestatud isikukahju all	

Allikas: autorite koostatud

Näitajate arvutusloogika tugineb EIGE metoodikale. Peamised sisendid on emotsionaalse kahju ühikuhind, lahutuste ja lähenemiskeeldude arv, LSV osakaal ning kolimiskulu ja turvakoduteenuse ohvrite arv. Täpsema arvutusega on võimalik tutvuda Lisa 5. Isikukahju eeldused).

3.6. Eriteenuste kulud

Eriteenuste, sealhulgas ennetuse kulukategooria moodustavad otse LSV ohvritele suunatud spetsialiseeritud ohvriabiteenused ning vägivalla ennetus. Analüüsi järgi on eriteenuste ja ennetuse arvutuslik kogukulu 3,6 miljonit eurot aastas, mis on ligikaudu 3,8% LSV kogukulust. Hinnangulises kogukulus jäävad eriteenuste kulud samaks (3,6 miljonit eurot ehk 1,3% kogukulust), kuna kulud põhinevad asutuste tegelikel kuludel ning eeldati, et varjatud juhtumite korral eraldi teenust ei osutatud.

Tabel 12. Eriteenuste kulukomponendid

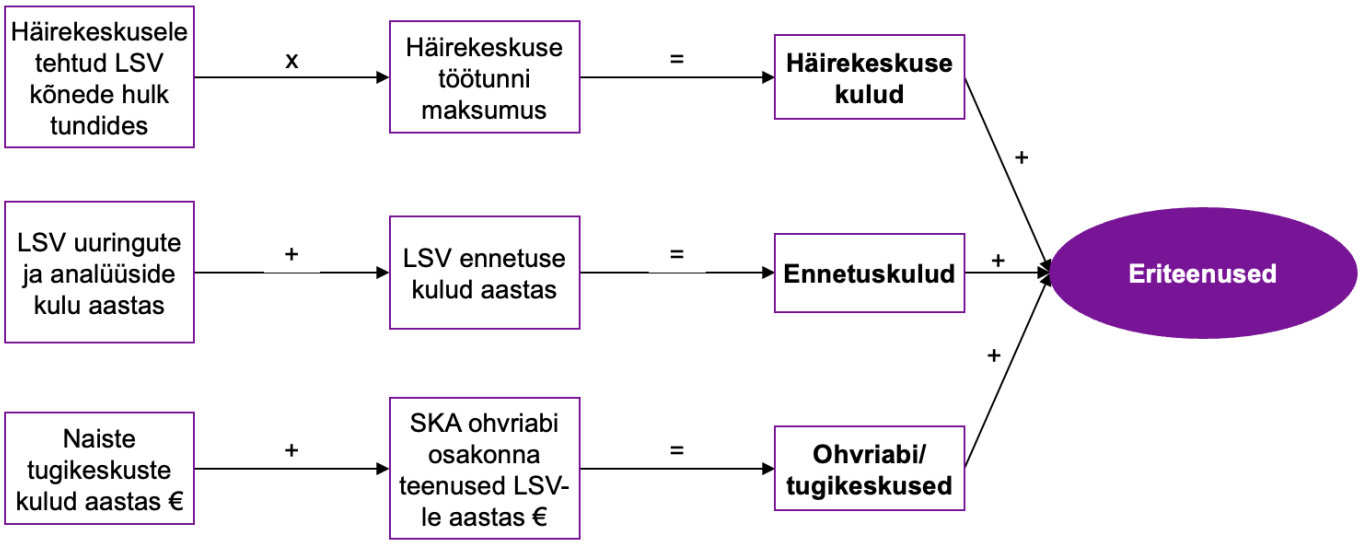
Näitaja	Arvutuslik väärtus, €	Hinnanguline väärtus, €
Eriteenuste kulud kokku	**3 586 754**	**3 586 754**
Häirekeskuse kulud	20 600	20 600
Ennetuskulud	215 177	215 177
Ohvriabi ja tugikeskuste kulud	3 350 977	3 350 977
- Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna teenused	2 013 144	2 013 144
- Naiste tugikeskuste kulud	1 337 833	1 337 833

Allikas: autorite koostatud

Ohvriabi ja tugikeskuste kulud moodustavad Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna ning naiste tugikeskuste teenuste LSV-le suunatud tegevuskulud. Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna koondkulu (2 013 144 eurot) hõlmab erinevaid teenuseid. Siia alla kuuluvad ohvriabitöötajate pakutav tugi ja nõustamine, ohvriabi telefoniliinid ning MARAC-võrgustiku töö, samuti kuriteoohvri hüvitis ja vägivallast loobumise toetamine. Lisaks sisaldab koondkulu traumast taastumist toetavat vaimse tervise abi ning seksuaalvägivalla kriisiabikeskuste tööd, mis tegutsevad viies haiglas.

Ennetuskulu koosneb ametnike põhitöövälisest ennetustegevusest ning valdkondlike uuringute ja analüüside korraldamise maksumusest. Häirekeskuse kulu tuletati LSV-ga seotud hädaabikõnedele kulunud tegelike töötundide ja töötunni keskmise maksumuse korrutisena.

Arvutused põhinevad ametiasutuste haldusandmetel ja sihtpäringutel ning katavad peamiselt riiklikult rahastatavaid teenuseid. Analüüsis ei ole andmelünkade tõttu täies mahus arvesse võetud KOV-ide ja vabaühenduste panust ega erinevate asutuste ametnike igapäevaste tööülesannete raames tehtava ennetustöö kulu. Sellest tulenevalt on eriteenuste ja ennetuse esitatud kogusumma teadlikult konservatiivne ning tegelik ühiskondlik kulu tõenäoliselt märgatavalt suurem.



Joonis 6. Eriteenuste kulude arvutamine
Allikas: autori koostatud

Järgnevas tabelis võrreldakse EIGE metoodikaaruandes käsitletud kulukomponente analüüsis kasutatud näitajatega.

Tabel 13. EIGE metoodika alusel käsitletud kulukomponendid ja analüüsis kasutatud näitajad

EIGE metoodika kulukomponendid[29]	Analüüsi näitajad	Andmete alus
Eriteenuste kogukulu: varjupaigad, abitelefonid, veebinõustamine, ohvriabikeskused, nõustamine ja huvikaitse ning laste tugi (LSV-le omistatav osa haldusandmete alusel)	Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna ning naiste tugikeskuste LSV-le suunatud tegevuskulud ning Häirekeskuse LSV-kõnede kulu	
Seksuaalvägivalla kriisikeskused (*rape crisis centres*)	Kaetud Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna koondkulu kaudu (seksuaalvägivalla kriisiabikeskused viies haiglas). Eraldi kulureana Eesti andmetes ei kajastu	
Toimepanijatele mõeldud ja vägivallast loobumise programmid (*perpetrator programmes*)	Kajastatud Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna koondkulus (vägivallast loobumise toetamine). Eraldi toimepanijatele mõeldud programmide kuluandmestikku ei ole	
Riiklikud eriteenused ja koordineerimine: ennetus, tegevuskavad, andmed, uuringud, aruanded, koolitus ja teavitus	Ennetuskulud: ametnike põhitööväline ennetustegevus ning LSV-ga seotud uuringute ja analüüside maksumus	

Allikas: autorite koostatud

Näitajate arvutusloogika tuleneb EIGE metoodikast. Peamised sisendid on teenuste haldusandmete kogukulud, ennetuse ja uuringute kulu ning Häirekeskuse töötunnid. Täpsema arvutusega on võimalik tutvuda Lisa 6. Eriteenuste kulude eeldused).

3.7. Füüsiline ja vaimne kahju

Füüsilise ja vaimse kahju kulukategooria hõlmab LSV tõttu tekkinud tervisekao rahalist väärtust, mida on hinnatud kvaliteetselt elatud eluaastate (QALY) metoodika alusel sarnaselt EIGE lähenemisviisile. Tervisekadu arvutati kuue kuriteoliigi lõikes – tapmine, raske kehavigastus, kerge kehavigastus, kehaline rünne, vägistamine ja seksuaalne rünne –, korrutades iga kuriteoliigi ühe juhtumi tervisekao rahalise väärtuse juhtumite arvuga. Erinevalt kategooriatest, mida käsitleti peatükkides 3.1–3.6 ja mis tuginevad valdavalt Eesti registri- ja haldusandmetele ning LSV juhtumite või ohvrite koondnäitajale, tugineb see kategooria kuriteoliigi juhtumite arvule, rahvusvahelistele ühikuhindadele ja EIGE aruandest üle kantud eeldustele, kuna Eestis puuduvad kuriteoliigipõhised QALY ühikuhinnad ja levikuandmed.

Võttes arvesse registreeritud LSV kuritegude arvu, on füüsilise ja vaimse kahju arvutuslik kulu 33,9 miljonit eurot aastas, mis moodustab 36,2% LSV arvutuslikust kulust ning on suurim kulukategooria. Varjatud LSV juhtumeid arvesse võttes on füüsilise ja vaimse kahju hinnanguline kulu 121,8 miljonit eurot aastas ehk 44,7% kogukulust. Kasv tuleneb kerge kehavigastuse,

[29] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

kehalise ründe, vägistamise ja seksuaalse ründe juhtumite arvu suurendamisest varjatud LSV mahu võrra, tapmiste ja raskete kehavigastuste kuluandmed jäävad samaks. Varjatud LSV osakaal (80%) on tuletatud ohvriuuringutest, kus ei eristata vägivalda kuriteoliigi ega vigastuse raskusastme järgi. Seetõttu eeldati, et varjatud juhtumid jagunevad kuriteoliikide vahel samamoodi nagu registreeritud juhtumid, mistõttu on tegemist ligikaudse hinnanguga. Lisaks eeldati, et tapmised ja rasked kehavigastused ei jää varjatuks.

Tabel 14. Füüsilise ja vaimse kahju kulukomponendid

Näitaja	Arvutuslik väärtus, €	Hinnanguline väärtus, €
Tervisekadu (QALY)	**33 869 953**	**121 803 243**
Tapmine	10 860 552	10 860 552
Raske kehavigastus	1 026 078	1 026 078
Kerge kehavigastus	10 499 387	52 496 935
Kehaline rünne	5 095 947	25 479 735
Vägistamine	6 069 800	30 348 999
Seksuaalne rünne	318 189	1 590 945

Allikas: autorite koostatud

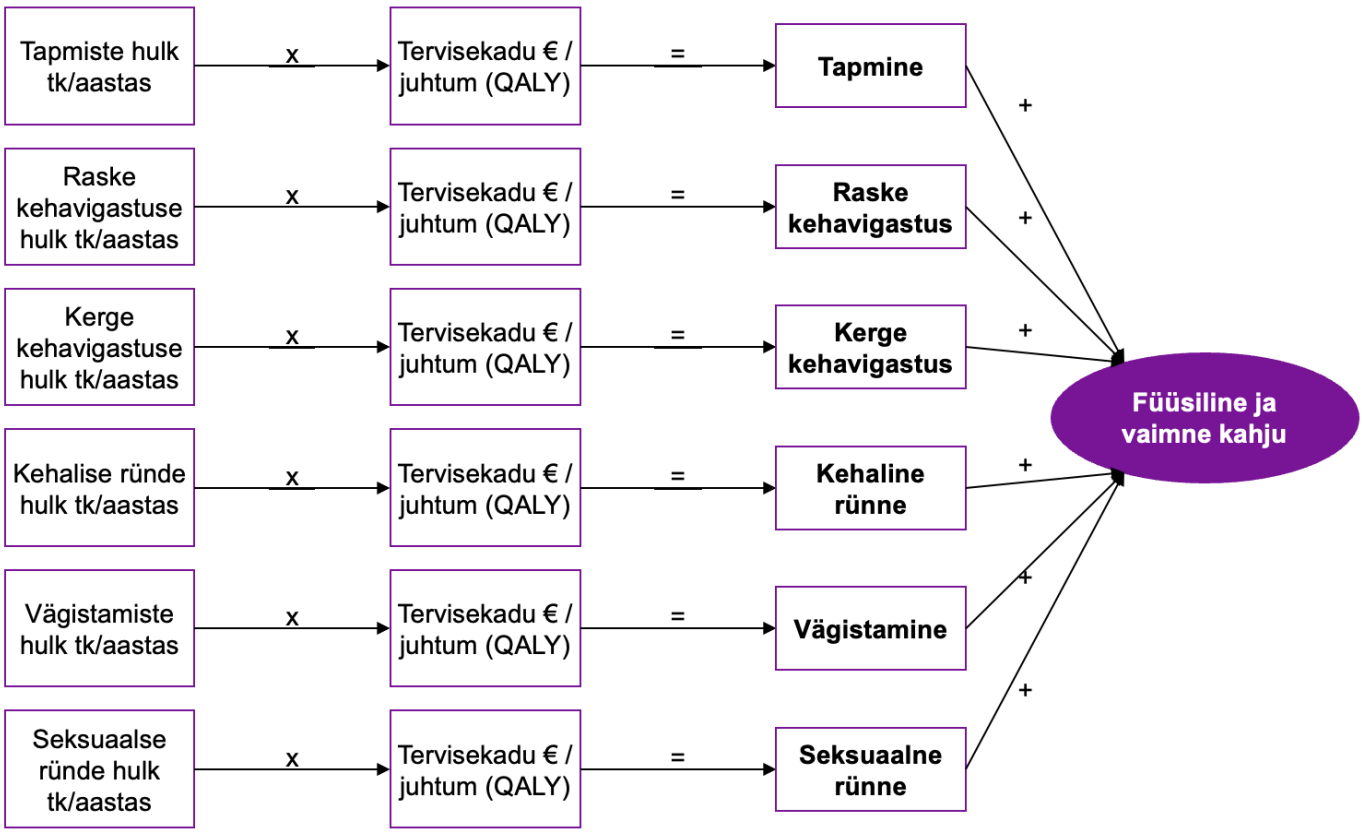
Kuna Eesti statistikas ei eristata, kas kehalise väärkohtlemisega kaasnes vigastus, on vigastusega ja vigastuseta juhtumite jaotus tuletatud Suurbritannia andmete põhjal (EIGE 2021): 43,37% füüsilise vägivalla juhtumitest on tuvastatud vigastusega ja 56,63% vigastuseta.

Raskete ja kergete kehavigastuste arv leiti järgmise valemiga: (LSV raskete kehavigastuste arv + LSV kehalise väärkohtlemise juhtumite arv) × vigastusega vägivalla osakaal − LSV raskete kehavigastuste arv = (17 + 2552) × 43,37% − 17 = 1097. Kuna Suurbritannia vigastusega juhtumite kulukategooria sisaldab ka raskeid vigastusi, on osakaalu rakendatud raskete ja kergete juhtumite summale ning rasked juhtumid (17) on seejärel maha arvatud, et vältida topeltarvestust.

Vigastuseta juhtumite ehk kehalise ründe arv leiti järgmise valemiga: (17 + 2552) × 56,63% = 1455. Kehaline rünne hõlmab juhtumeid, kus kannatanule tekitati valu, kuid mitte tervisekahjustust. Kerge kehavigastus ja kehaline rünne andsid kokku 2552 kehalise väärkohtlemise juhtumit.

Kontaktsete seksuaalkuritegude arv (176) saadi Justiits- ja Digiministeeriumi ülevaatest „Kuritegevus Eestis 2025“, kus ei eristata lähisuhtevägivalla raames vägistamisi muudest kontaktsetest seksuaalkuritegudest. Jaotus on üle võetud Suurbritannia andmetest (EIGE 2021): 163 622 vägistamist ja 104 309 muud seksuaalkuritegu, kokku 267 931 juhtumit, millest vägistamised moodustasid 61,07% ja muud seksuaalkuriteod 38,93%. Seega saadi vägistamiste arvuks 176 × 61,07% = 107 ja muude seksuaalkuritegude arvuks 176 × 38,93% = 69.

Tervisekao ühikuhinnad põhinevad EIGE (2021) vigastusega vägivalla juhtumite keskmisel hinnal, mis ei erista raskusastmeid: 9204 eurot (2019. aasta tasemel). See on kohandatud Eesti tasemele (× 0,757) ja indekseeritud 2025. aasta hindadesse (tarbijahinnaindeks +48,2%), andes kulusummaks 10 325 eurot. Keskmine on jagatud raskeks ja kergeks vigastuseks Dolan jt (2005)[30] QALY kadude suhte (6,16) alusel nii, et juhtumite arvuga kaalutud keskmine jääb EIGE keskmisega võrdseks. Nii saadi kerge kehavigastuse tervisekao kulusummaks 9571 eurot (10 325 × 1114 / (17 × 6,16 + 1097)) ja raske kehavigastuse tervisekao kulusummaks 58 970 eurot (9571 × 6,16). 2014. ja 2019. aasta hinnad on Eesti võrreldava taseme (*GDP per capita PPP*) ja tarbijahinnaindeksi kaudu kohandatud 2025. aasta hindadesse.



Joonis 7. Füüsilise ja vaimse kahju arvutamine
Allikas: autori koostatud

Järgnevas tabelis võrreldakse EIGE metoodikaaruandes käsitletud kulukomponente analüüsis kasutatud näitajatega.

[30] Dolan, P., Loomes, G., Peasgood, T., & Tsuchiya, A. (2005). ESTIMATING THE INTANGIBLE VICTIM COSTS OF VIOLENT CRIME. The British Journal of Criminology, 45(6), 958–976. Link.

Tabel 15. EIGE metoodika alusel käsitletud kulukomponendid ja analüüsis kasutatud näitajad

EIGE metoodika kulukomponendid[31]	Analüüsi näitajad	Andmete alus
QALY-tervisekao ühikuhind ühe juhtumi kohta kuriteoliigi kaupa (tapmine, raske ja kergem kehavigastus, kallaletung, vägistamine, seksuaalne rünne), kordajaks LSV levik kuriteoliigi kaupa	Tervisekadu (QALY) on hinnatud kuue kuriteoliigi kaupa (tapmine, raske ja kerge kehavigastus, kehaline rünne, vägistamine, seksuaalne rünne). Ühikuhinnad põhinevad EIGE (2021) väärtustel ja Suurbritannia juhtumijaotusel, mida on kohandatud Eesti tasemele ja 2025. aasta hindadesse	
Statistilise inimelu väärtus (VSL) – surmad	Surmad on arvestatud QALY-tervisekaona (tapmine, 1 810 092 eurot juhtumi kohta), mitte eraldi statistilise inimelu väärtuse (VSL) kaudu	
Maksevalmidus (*willingness to pay*) füüsilise ja emotsionaalse kahju vältimiseks	Kajastub kaudselt QALY ühikuhindade kaudu, sest EIGE soovitatud mudel rakendab maksevalmidust QALY kaole. Eesti kohta eraldi maksevalmiduse hinnanguid ei ole	
Kohtu poolt välja mõistetud hüvitised (*court-awarded compensation*) kuriteoliigi kaupa	Ei kajastata selles kategoorias. Mittevaraline kahju on arvestatud isikukahju all	

Allikas: autorite koostatud

Näitajate arvutusloogika tuleneb EIGE metoodikast, mis hindab füüsilist ja vaimset mõju elukvaliteedi kao ja maksevalmiduse kaudu. Peamised sisendid on kuriteoliigipõhine LSV juhtumite arv ning ühe juhtumi tervisekao rahaline väärtus (QALY). Täpsema arvutusega on võimalik tutvuda Lisa 7. Füüsilise ja vaimse kahju eeldused).

[31] Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Link.

4. Lähisuhtevägivalla koormus ja kogukulu

LSV kulu on analüüsis välja toodud kahel tasandil. Arvutuslik kulu põhineb ametlikult registreeritud LSV juhtumitel ja ohvritel ning toetub üldiselt registrite või asutuste esitatud andmetele. Hinnanguline kogukulu lisab arvutuslikule kulule varjatud LSV mahu neis kulukomponentides, mis sõltuvad otseselt ohvrite või juhtumite arvust, ning väljendab LSV kogukulu. Arvutuslik kulu kokku on 93,7 miljonit eurot ja hinnanguline kogukulu 272,6 miljonit eurot aastas.

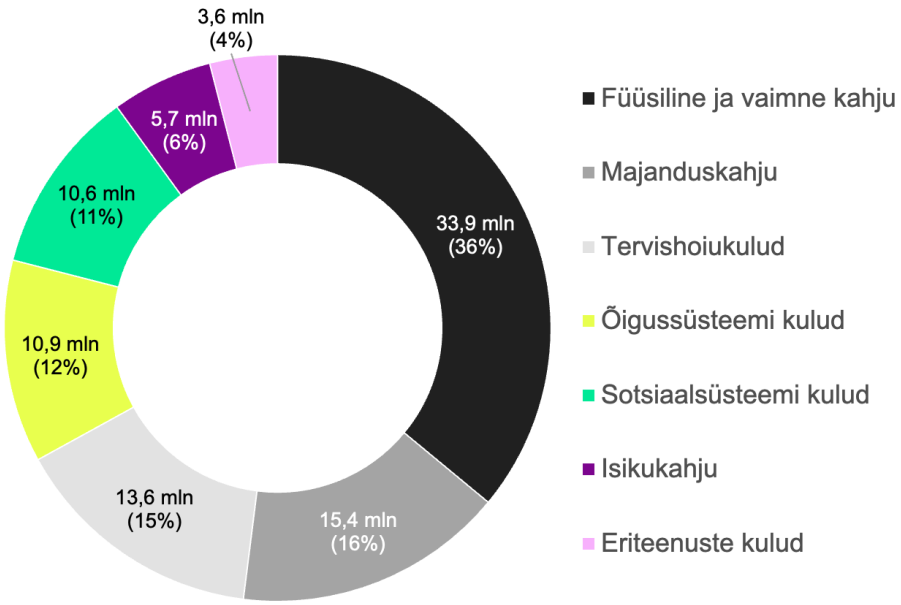
Majanduskahju kolm komponenti – loomata majanduslik väärtus (SKP), tööandja saamata kasum ja ohvri saamata palk – arvutati osaliselt samade töövõimetuspäevade alusel. Tegemist ei ole kahju mitmekordse loendamisega, vaid ühe ja sama juhtumi mõjuga eri osapooltele: töölt puudutud päev tähendab ühtaegu riigi majandusele loomata jäänud toodangut, tööandja saamata kasumit ning ohvri enda kaotatud sissetulekut. Et iga töövõimetuspäev oleks arvutuslikus kulus arvestatud üksnes ühe korra, kajastati majanduskahju arvutuslikus kulus ainult ühiskondliku SKP-kaona (15,4 miljonit eurot ehk 16% arvutuslikust ja 38,4 miljonit eurot ehk 14,1% hinnangulisest kogukulust). Kuna SKP sisaldab ka töötasu ja ettevõtete kasumit, hõlmab SKP-kadu ühtlasi tööandja ja ohvri kahju. Töövõimetushüvitis on arvestatud tervishoiukulude, mitte majanduskahju hulka.

Arvutuslikku kulu käsitletakse lähemalt peatükis 4.1 ja hinnangulist kogukulu peatükis 4.2.

4.1. Arvutuslik kulu kogutud andmete alusel

LSV aastane arvutuslik kogukulu on Eestis kogutud andmete alusel **93 663 025 eurot**. See leiti seitsme kulukategooria arvutustulemuste liitmisel, kus iga kategooria kulu saadi teenuste mahu või juhtumite arvu ja ühikuhindade korrutamisel. Analüüs tugineb EIGE kulude hindamise raamistikule ning jagab kulu seitsmesse kulukategooriasse: majanduskahju, tervishoiuteenused, õigussüsteem, sotsiaalsüsteem, isikukahju, eriteenused ning füüsiline ja vaimne kahju.

Analüüsi tulemusel moodustavad suurima osa **füüsiline ja vaimne kahju** (33 869 953 eurot ehk 36%) ning **majanduskahju** (15 393 245 eurot ehk 16%). Neile järgnevad **tervishoiukulud** (13 607 659 eurot, 15%), **õigussüsteemi kulud** (10 898 301 eurot, 12%), **sotsiaalsüsteemi kulud** (10 577 146 eurot, 11%), **isikukahju** (5 729 967 eurot, 6%) ja **eriteenuste kulud** (3 586 754 eurot, 4%).



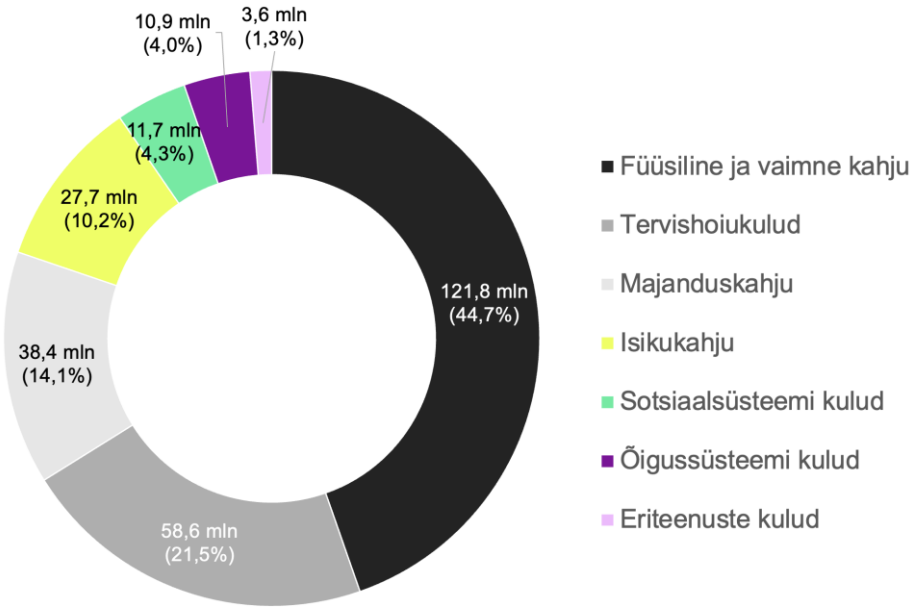
Joonis 8. LSV aastane arvutuslik kulu kulukategooriate lõikes miljonites eurodes
Allikas: autorite koostatud

Analüüsi tulemuste täpsust piiravad lüngad andmete kättesaadavuses ja kvaliteedis. Arvutustes kasutati andmepõhist lähenemisviisi ehk tugineti valdavalt ametlikult kättesaadavatele ning asutuste esitatud haldus- ja registriandmetele. Hinnanguliste ja kaudsete andmete kasutamist üldiselt välditi. Mõned ühikuhinnad ja ajakulu andmed pärinevad 2016. aasta uuringust[32] ning mõne sotsiaalteenuse puhul tugineb LSV osakaal üksikute asutuste andmetele. Lisaks ei võimalda Eesti registrid LSV juhtumeid soo, vanuse ega vigastuse raskusastme järgi eristada. Tuleb silmas pidada, et arvutused põhinevad üksnes ametlikult registreeritud LSV juhtumitel ning suur osa vägivallast jääb varjatuks. Kirjeldatud põhjustel tuleb analüüsi tulemusi käsitleda pigem konservatiivsena ning arvestada, et LSV tegelik ühiskondlik kulu on tõenäoliselt märgatavalt suurem.

4.2. Hinnanguline kogukulu

Lisaks kogutud andmetel põhinevale kulule arvutati hinnanguline kogukulu, milles võetakse arvesse varjatud LSV osa. Registreeritud juhtumid moodustavad koguarvust vaid väikese osa – uuringute põhjal jääb ligikaudu 80% lähisuhtevägivallast politseis fikseerimata. Hinnangulises stsenaariumis laiendati seetõttu neid kulukomponente, mis sõltuvad otseselt ohvrite või juhtumite arvust.

2025. aasta hinnanguline kogukulu on **272 627 178 eurot** aastas ehk ligikaudu kolm korda suurem kui arvutuslik kulu. Kasv tuleneb peamiselt füüsilisest ja vaimsest kahjust (33,9 miljonilt eurolt 121,8 miljoni euroni), tervishoiukuludest (13,6 miljonilt eurolt 58,6 miljoni euroni), majanduskahjust (15,4 miljonilt eurolt 38,4 miljoni euroni) ja isikukahjust (5,7 miljonilt eurolt 27,7 miljoni euroni), kus varjatud LSV mahu võrra suurendati ohvrite ja juhtumite arvust sõltuvaid komponente (töövõimetuspäevad, ravi- ja ravimikulud, emotsionaalne kahju, elukoha vahetus ning kerge kehavigastuse, kehalise ründe, vägistamise ja seksuaalse ründe juhtumite arv). Sotsiaalsüsteemi kulud kasvavad töövõimetoetuste arvelt 11,7 miljoni euroni. Õigussüsteemi kulud (10,9 miljonit eurot) ja eriteenuste kulud (3,6 miljonit eurot) jäävad muutumatuks, kuna need põhinevad asutuste tegelikel kuludel ja menetlustel, milleni varjatud juhtumid ei jõua. Füüsilise ja vaimse



Joonis 9. LSV aastane hinnanguline kogukulu jaotus kulukategooriate lõikes miljonites eurodes
Allikas: autorite koostatud

[32] Pettai, I., Tiit, E.-M., Ruubel, L., Rist, J., & Laidmäe, V.-I. (2016). Perevägivalla hind Eestis. Eesti Avatud Ühiskonna Instituut. Link.

kahju puhul jäävad samaks tapmiste ja raskete kehavigastuste kuluandmed, kuna eeldati, et need juhtumid ei jää varjatuks.

4.3. Lähisuhtevägivalla põhjustatud tööajakulu

Avaliku sektori asutuste tasandil on LSV põhjustatud tööajakulu otseselt mõõdetav kuue asutuse / asutuste rühma lõikes (vt lisa 9): Politsei- ja Piirivalveamet (uurijate ja politseinike menetlustööst kokku ligikaudu 241 800 tundi), prokuratuur (ligi 78 800 tundi), kohtud (ligikaudu 31 200 tundi), KOV-id (juhtumimenetluste peale kokku ligikaudu 57 700 tundi), Häirekeskus (ligikaudu 1200 tundi) ja Sotsiaalkindlustusamet lastemaja teenuse kaudu (ligikaudu 2700 tundi). Kokku moodustab see ligi 413 000 töötundi aastas, mis vastab ligikaudu 206 täiskohaga ametniku aastasele tööajale.

Sellele lisandub asutuste rahaline kulu, mis hõlmab lisaks tööjõukuludele ka teenuste, hüvitiste ja muude kulude rahastamist. Kokku kannavad asutused LSV tõttu otsest rahalist kulu ligi 38,7 miljoni euro ulatuses aastas, mis moodustab ligikaudu 41% arvutuslikust kulust kokku (93,7 miljonit eurot), vt lisa 10. Suurim koormuskandja on Tervisekassa (ligikaudu 13,6 miljonit eurot, valdavalt tervishoiuteenuste kaudu), järgnevad Sotsiaalkindlustusamet (ligikaudu 11,8 miljonit eurot, peamiselt asendushoolduse ja lastekaitseteenuste kaudu) ning Vanglateenistus (ligikaudu 4,1 miljonit eurot). Ülejäänud osa arvutuslikust kulust (ligi 59%) moodustavad majandusliku ja isikliku kahju hinnangud (nt tootlikkuse kaotus, füüsiline ja vaimne kahju), mis kujutavad endast ühiskondlikku kahju.

Lisad

Lisa 1. Majanduskahju eeldused

Tabel 16. Majanduskahju eeldused

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
Majanduskahju kokku	**22 206 107**	**€**	Loomata majanduslik väärtus + saamata kasum + saamata palk
Loomata majanduslik väärtus	**15 393 245**	**€**	LSV tõttu kaotatud tootlikkus + LSV ohvrite poolt loomata SKP aastas
LSV tõttu kaotatud tootlikkus	**360 121**	**€**	SKP inimese kohta aastas × LSV surmade hulk aastas
- SKP inimese kohta aastas	60 020	€	Statistikaameti andmed (aasta SKP jagatud keskmise tööga hõivatute arvuga)
- LSV surmade hulk aastas	6	tk	Justiits- ja Digiministeeriumi ülevaate „Kuritegevus Eestis 2025“ andmed
LSV ohvrite poolt loomata SKP aastas	**15 033 124**	**€**	SKP inimese kohta tööpäevas × LSV töövõimetuse päevade hulk aastas
- SKP inimese kohta tööpäevas	239	€	SKP inimese kohta aastas ÷ tööpäevade hulk töötaja kohta aastas
- Tööpäevade hulk töötaja kohta aastas	251	p	Palgakalkulaatori 2025. aasta andmed
- LSV töövõimetuse päevade hulk tk/ aastas	62 867	p	Eesti töövõimetuse päevade koguhulk aastas × LSV ohvrite osakaal tööga hõivatutest
Saamata kasum	**506 275**	**€**	LSV töövõimetuse päevade hulk aastas × keskmine tööandja palgafondi kulu päevas × keskmine kasumiootus
- Keskmine tööandja palgafondi kulu päevas	134	€	Keskmine tööandja palgafondi kulu kuus (Palgakalkulaator) ÷ tööajanorm kuus × 8 h
- Eesti ettevõtete keskmine kasumiootus	6,0	%	Swedbanki ettevõtlusnäitajate ülevaate andmed

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
- LSV töövõimetuse päevade hulk tk/ aastas	62 867	p	Eesti töövõimetuse päevade koguhulk aastas × LSV ohvrite osakaal tööga hõivatutest
- Töövõimetuse päevade hulk tk/ aastas Eestis	6 100 000	p	Avalik statistika (Eesti haiguspäevade koondandmed)
- LSV ohvrite osakaal (%) tööga hõivatutest	1,0	%	LSV ohvrite hulk ÷ keskmine tööga hõivatute hulk
Saamata palk	**6 306 587**	**€**	LSV töövõimetuse päevade hulk aastas × keskmine bruto päevapalk
- Keskmine bruto päevapalk	100	€	Keskmine brutopalk kuus (Statistikaamet) ÷ tööajanorm kuus × 8 h
- LSV töövõimetuse päevade hulk tk/ aastas	62 867	p	Eesti töövõimetuse päevade koguhulk aastas × LSV ohvrite osakaal tööga hõivatutest
- Töövõimetuse päevade hulk tk/ aastas Eestis	6 100 000	p	Avalik statistika (Eesti haiguspäevade koondandmed)
- LSV ohvrite osakaal (%) tööga hõivatutest	1,0	%	LSV ohvrite hulk ÷ keskmine tööga hõivatute hulk

Allikas: autorite koostatud

Lisa 2. Tervishoiukulude eeldused

Tabel 17. Tervishoiuteenuste kulude eeldused

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
Tervishoiuteenuste kulud kokku	**13 607 659**	**€**	Töövõimetuse päevade kulud + kiirabi kulud + ravikulud + ravimikulud
Töövõimetuse päevade kulud	**2 137 492**	**€**	LSV töövõimetuse päevade hulk aastas × keskmine töövõimetuse päeva hüvitis päevas
Keskmine töövõimetuse päeva hüvitis	34	€	Tervisekassa andmed
LSV töövõimetuse päevade hulk tk/ aastas	62 867	p	Eesti töövõimetuse päevade koguhulk aastas × LSV ohvrite osakaal tööga hõivatutest
Töövõimetuse päevade hulk tk/ aastas Eestis	6 100 000	p	Avalik statistika (Eesti haiguspäevade koondandmed)
LSV ohvrite osakaal % tööga hõivatutest	1,0	%	LSV ohvrite hulk ÷ keskmine tööga hõivatute hulk
Kiirabi kulud	**1 022 840**	**€**	Kiirabi ühe väljasõidu hind × LSV-ga seotud kiirabiväljasõitude arv aastas
Kiirabi ühe väljasõidu hind	364	€	Tervisekassa andmed
Kiirabi väljasõite LSV-ga seonduvalt (Häirekeskuse suunatud)	2 810	tk	Häirekeskuse andmed
Ravikulud	**9 792 057**	**€**	Keskmine ravijuhu maksumus × LSV kehalise väärkohtlemise juhtumite arv (sh surmad)
Keskmine ravijuhu maksumus	3 579	€	Tervisekassa andmed (kaalutud keskmine)

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
LSV kehalise väärkohtlemise juhtumeid (sh surmad)	2 736	tk	Prokuratuuri (abiprokuröri) andmed (2025. aastal registreeritud LSV kehalise väärkohtlemise ja seksuaalvägivalla juhtumid ning surmad)
Ravimikulud	**655 271**	**€**	Keskmine hüvitatud retseptiravimite kulu patsiendi kohta aastas × LSV kehalise väärkohtlemise juhtumite arv (v.a surmad)
Hüvitatud retseptiravimeid keskmiselt patsiendile aastas	240	€	Arvutatud Tervisekassa andmepäringu alusel (kaalutud keskmine)
LSV kehalise väärkohtlemise juhtumeid (v.a surmad)	2 730	tk	LSV kehalise väärkohtlemise juhtumid (sh surmad) − LSV surmade arv

Allikas: autorite koostatud

Lisa 3. Õigussüsteemi kulude eeldused

Tabel 18. Õigussüsteemi kulude eeldused

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
Õigussüsteemi kulud kokku	**10 898 301**	**€**	Politsei kulud + kohtu kulud + prokuratuuri kulud + vanglasüsteemi kulud
Politsei kulud	**2 885 588**	**€**	Uurijate kulud + politseinike kulud
Uurijate kulud	2 690 617	€	LSV juhtumite hulk tk/ aastas × uurija töötunde ühele LSV menetlusele × uurija tööandjakulu tunnis
- LSV juhtumite hulk tk/ aastas	9 042	tk	Politsei- ja Piirivalveameti andmed (2025. aastal registreeritud LSV juhtumid)
- Uurija töötunde ühele LSV menetlusele	24,67	h	2016. aasta uuringu „Perevägivalla hind Eestis“ andmed, lk 62, tabel 32

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
- Uurija tööandjakulu tunnis	12	€	Uurija keskmine tööandjakulu aastas ÷ töötunde inimese kohta aastas
- Töötunde inimese kohta aastas	2 002	h	Äripäeva avaldatud tööajanorm (töötunde inimese kohta aastas)
- Uurija keskmine tööandjakulu aastas	24 148	€	Rahandusministeeriumi avaliku teenistuse palgaandmed (uurija, uurija abi ja vanemuurija ametikohtade palgad)
Politseinike kulud	194 970	€	Politseiniku hinnanguline ajakulu ühele LSV-teavitusele (Häirekeskusest) × Häirekeskusest edastatud politseile × politseiniku tööjõukulu tunnis
- Politseiniku hinnanguline ajakulu ühele LSV-teavitusele (Häirekeskusest)	1	h	Autorite eeldus (ligikaudne keskmine ajakulu ühele teavitusele)
- Häirekeskusest edastatud politseile	18 729	tk	Häirekeskuse andmed (2025. aasta LSV-teated)
- Politseiniku tööjõukulu tunnis	10	€	Politseiniku tööjõukulu aastas ÷ töötunde inimese kohta aastas
- Töötunde inimese kohta aastas	2 002	h	Äripäeva avaldatud tööajanorm (töötunde inimese kohta aastas)
- Politseiniku tööjõukulu aastas	20 841	€	Rahandusministeeriumi avaliku teenistuse palgaandmed (patrull-, kinnipidamiskoha- ja piirkonnapolitseiniku ametikohtade palgad)
Kohtu kulud	**1 967 026**	**€**	Kohtusse jõudnud LSV menetluste hulk aastas × kohtuniku töötunnid ühele LSV menetlusele × kohtuniku tööandjakulu tunnis
- Kohtusse jõudnud LSV menetluste hulk aastas	760	tk	Tuletatud: kriminaalsete LSV juhtumite arv × kohtusse jõudnud menetluste osakaal (2016. aasta uuringu „Perevägivalla hind Eestis“ andmed, lk 60, tabel 31)
- Kohtuniku töötunde ühele LSV menetlusele	41	h	2016. aasta uuringu „Perevägivalla hind Eestis“ andmed
- Kohtuniku tööandjakulu tunnis	63	€	Kohtuniku keskmine tööandjakulu aastas ÷ kohtuniku menetluse töötunde aastas
- Kohtuniku menetluste töötunde aastas	1 600	h	Kohtute andmepäringu andmed (kohtuniku arvestuslik menetlusaeg aastas)

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
- Kohtuniku keskmine tööandjakulu aastas	100 992	€	Statistikaameti palgaandmed (kohtuniku tööandjakulu kuus × 12)
Prokuratuuri kulud	**1 972 107**	**€**	Prokuratuuri kulud kohtueelsele menetlusele + prokuratuuri kulud kohtumenetlusele
Prokuratuuri kulud kohtueelsele menetlusele	1 230 487	€	Kriminaalseid LSV juhtumeid × prokuröri töötunde ühele LSV kohtueelsele menetlusele × prokuröri tööandjakulu tunnis
- Kriminaalseid LSV juhtumeid	3 167	tk	Prokuratuuri (abiprokuröri) andmed
- Prokuröri töötunde ühele LSV kohtueelsele menetlusele	15,53	h	2016. aasta uuringu „Perevägivalla hind Eestis“ andmed, lk 63, tabel 33
- Prokuröri tööandjakulu tunnis	25	€	Prokuröri keskmine tööandjakulu aastas ÷ töötunde inimese kohta aastas
- Töötunde inimese kohta aastas	2 002	h	Äripäeva avaldatud tööajanorm (töötunde inimese kohta aastas)
- Prokuröri keskmine tööandjakulu aastas	50 087	€	Rahandusministeeriumi avaliku teenistuse palgaandmed
Prokuratuuri kulud kohtumenetlusele	741 620	€	Kohtusse jõudnud LSV menetluste hulk aastas × prokuröri töötunnid ühele LSV kohtumenetlusele × prokuröri tööandjakulu tunnis
- Kohtusse jõudnud LSV menetluste hulk aastas	760	tk	Tuletatud: kriminaalsete LSV juhtumite arv × kohtusse jõudnud menetluste osakaal (2016. aasta uuringu „Perevägivalla hind Eestis“ andmed, lk 60, tabel 31)
- Prokuröri töötunde ühele LSV kohtumenetlusele	39	h	2016. aasta uuringu „Perevägivalla hind Eestis“ andmed, lk 67, tabel 35
- Prokuröri tööandjakulu tunnis	25	€	Prokuröri keskmine tööandjakulu aastas ÷ töötunde inimese kohta aastas
- Töötunde inimese kohta aastas	2 002	h	Äripäeva avaldatud tööajanorm (töötunde inimese kohta aastas)
- Prokuröri keskmine tööandjakulu aastas	50 087	€	Rahandusministeeriumi avaliku teenistuse palgaandmed
Vanglasüsteemi kulud	**4 073 580**	**€**	LSV eest karistuse kandjaid tk × kalendrikuid aastas × Vanglateenistuse kulud ühe vangi kohta kuus
- LSV eest karistuse kandjaid tk	105	in	Asutuse andmepäringu andmed

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
- Kalendrikuid aastas	12	tk	Kalendriaastas on 12 kuud
- Vanglateenistuse kulud ühe vangi kohta kuus	3 233	€	Vanglateenistuse andmed

Lisa 4. Sotsiaalsüsteemi kulude eeldused

Tabel 19. Sotsiaalsüsteemi kulude eeldused

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
Sotsiaalsüsteemi kulud kokku	**10 577 146**	**€**	Töövõimetoetused + lastekaitse + perelepituse kulud + KOV-ide juhtumimenetlused + asendushoolduse kulud
Töövõimetoetused	**285 239**	**€**	Keskmine töövõimetoetus aastas × töövõimetoetuse maksete saajaid LSV tõttu keskmiselt aastas
- Keskmine töövõimetoetus aastas	5 698	€	Keskmine töövõimetoetus kuus × 12 (andmed.eesti.ee töövõimetoetuse väljamaksed, 2025)
- Töövõimetoetuse maksete saajaid LSV tõttu keskmiselt aastas	50	in	Töövõimetoetuse maksete saajaid keskmiselt aastas × LSV ohvrite osakaal rahvastikust
- Töövõimetoetuse maksete saajaid keskmiselt aastas	9 601	tk	andmed.eesti.ee töövõimetoetuse väljamaksete statistika (2025)
Lastekaitse	**1 092 992**	**€**	Turvakodu kulud + lasteabi teenuse kulud + lastemaja teenuse kulud
Turvakodu kulud	897 422	€	Turvakodu kulud ühe ööpäeva kohta × turvakodu LSV-ga seotud teenuse osutamise ööpäevi
- Turvakodu kulud ühe ööpäeva kohta	97	€	Turvakodu teenuse kulud kokku perioodil ÷ turvakodu teenuse osutamise ööpäevi (asutuse andmepäring)
- Turvakodu LSV-ga seotud teenuse osutamise ööpäevi	9 285	p	Turvakodu teenuse osutamise ööpäevi × turvakodu LSV juhtumite osakaal kõigist juhtumitest

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
- Turvakodu LSV juhtumite osakaal kõigist juhtumitest	29,2	%	Turvakodu LSV juhtumid ÷ turvakodu kõik juhtumid (asutuse andmepäring)
Lasteabi teenuse kulud	150 858	€	Lasteabi teenuse kogukulud aastas × lasteabi teenusest LSV juhtumite osakaal
- Lasteabi teenuse kogukulud aastas	580 223	€	Sotsiaalkindlustusameti andmed (laste heaolu osakond)
- Lasteabi teenusest LSV juhtumite osakaal	26,0	%	Sotsiaalkindlustusameti andmed
Lastemaja teenuse kulud	44 711	€	Keskmine tööandja palgafondi kulu tunnis × lastemaja peaspetsialisti keskmine ajaline töömaht juhtumi kohta × lastemaja teenuse osutamise juhtumeid aastas
- Tööandja palgafondi keskmine kulu tunnis	17	€	Tuletatud keskmine tööandja palgafondi kulu tunnis
- Lastemaja peaspetsialisti keskmine ajaline töömaht juhtumi kohta	13	h	Lastemaja andmed
- Lastemaja teenuse osutamise juhtumeid aastas	205	tk	Lastemaja andmed
Perelepituse kulud	**160 625**	**€**	Perelepituse teenuse maksumus × perelepituse teenuse osutamisel LSV juhtumeid aastas
- Perelepituse teenuse maksumus	625	€	Riigi Teataja (perelepituse teenuse hüvitatavad kohtumised)
- Perelepituse teenuse osutamisel LSV juhtumeid aastas	257	tk	Sotsiaalkindlustusameti andmed
KOV-ide juhtumimenetlused	**938 290**	**€**	KOV-ide sotsiaalvaldkonna keskmine tööandjakulu tunnis × KOV-ide juhtumiga tegelemise ligikaudne ajakulu × KOV-ide LSV juhtumite menetluste hulk
- KOV-ide sotsiaalvaldkonna keskmine tööandjakulu tunnis	16	€	Keskmine tööandjakulu kuus ÷ kuu tööajanorm (palgad.stat.ee, sotsiaaltöötajad ja nõustajad)
- KOV-ide juhtumiga tegelemise ligikaudne ajakulu	9	h	Andmepäringu alusel tuletatud (nelja KOV-i ekspertide hinnang)

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
- KOV-ide LSV juhtumite menetluste hulk (arvutuslik)	6 406	tk	KOV-ide kõikide juhtumimenetluste hulk × KOV-ide LSV juhtumite osakaal
- KOV-ide kõikide juhtumimenetluste hulk	25 623	tk	Sotsiaalkindlustusameti andmed
- KOV-ide LSV juhtumite osakaal	25,0	%	Nelja KOV-i (Kristiine, Tallinn, Tartu, Viljandi) ekspertide hinnang
Asendushoolduse kulud	8 100 000	€	Asendushoolduse teenuse hind × asendushoolduse teenuse saajaid LSV tõttu
- Asendushoolduse teenuse hind	36 000	€	Andmepäring (keskmine teenuse aastahind)
- Asendushoolduse teenuse saajaid LSV tõttu	225	in	Asendushooldusel lapsi kokku × asendushooldusest LSV osakaal (andmepäring 21.09.2026)
- Asendushooldusel lapsi kokku seisuga 06.2026	875	in	Sotsiaalkindlustusameti andmed
- Asendushooldusest LSV osakaal	25,7	%	Sotsiaalkindlustusameti andmed

Allikas: autorite koostatud

Lisa 5. Isikukahju eeldused

Tabel 20. Isikukahjude eeldused

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
Isikukahju kokku	**5 729 967**	**€**	Emotsionaalne kahju + juriidiline isikukahju + elukoha vahetuse kulu
Emotsionaalne kahju	**5 117 772**	**€**	Emotsionaalse kahju juhtumi hind × LSV juhtumite hulk
- Emotsionaalse kahju juhtumi hind	566	€	2016. aasta uuringu „Perevägivalla hind Eestis“ andmed, lk 93, tabel 61, teisendatud 2025. aasta hindadesse
- LSV juhtumite hulk tk/ aastas	9 042	tk	Politsei- ja Piirivalveameti andmed (2025. aastal registreeritud LSV juhtumid)
Juriidiline isikukahju	**243 895**	**€**	Perekonnaseisuameti LSV-ga seotud lahutuste kulu + kohtulike LSV-ga seotud lahutuste kulu + lähenemiskeeldude kulu
Perekonnaseisuameti LSV-ga seotud lahutuste kulu	61 335	€	Lahutuse riigilõiv perekonnaseisuametis × LSV-ga seotud lahutuste hulk perekonnaseisuametis
- Lahutuse riigilõiv perekonnaseisuametis	90	€	Riigilõivuseaduse andmed (Riigi Teataja)
- LSV-ga seotud lahutuste hulk perekonnaseisuametis	681,5	tk	Lahutuste arv perekonnaseisuametis × LSV-ga seotud lahutuste osakaal
- Lahutuste arv perekonnaseisuametis Eestis aastas	2 350	tk	Statistikaameti lahutuste koguarv miinus kohtulike lahutuste arv

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
- LSV-ga seotud lahutuste osakaal	29,0	%	EIGE raport: perevägivalla osakaal perekonnaasjade menetlustes
Kohtulike LSV-ga seotud lahutuste kulu	156 640	€	Ühikukulu kohtuliku lahutuse kohta × LSV-ga seotud lahutuste hulk kohtus
- Ühikukulu kohtuliku lahutuse kohta	712	€	Riigi õigusabi tasumäärade määruse andmed (Riigi Teataja)
- LSV-ga seotud lahutuste hulk kohtus	220	tk	Kohtulike lahutuste arv × LSV-ga seotud lahutuste osakaal
- Kohtulike lahutuste arv Eestis aastas	756	tk	Kohtute menetlusstatistika (nõude liik: abielulahutus)
Lähenemiskeeldude kulud	25 920	€	Ühikukulu lähenemiskeelu menetluse kohta × LSV-lähenemiskeeldude hulk
- Ühikukulu lähenemiskeelu menetluse kohta	432	€	Riigi õigusabi tasumäärade määruse andmed (Riigi Teataja)
- LSV-lähenemiskeeldude hulk	60	tk	Lähenemiskeeldude hulk × LSV osakaal lähenemiskeeldudest
- Lähenemiskeeldude hulk perioodis	83	tk	Kohtute menetlusstatistika (lähenemiskeeldude rakendamine)
- LSV osakaal lähenemiskeeldudest	72,0	%	Justiits- ja Digiministeeriumi andmed (ahistava jälitamise juhtumitest 72% seotud LSV-ga)
Elukoha vahetuse kulu	**368 300**	**€**	Hinnanguline minimaalne kulu kolimisele × turvalist majutust vajanud naiste arv
- Hinnanguline minimaalne kulu kolimisele	2 900	€	Autorite eeldus (kuue kuu üür ja tagatis, kolimis- ja esmased sisseseadmiskulud)

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
- Turvalist majutust vajanud naiste arv naiste tugikeskustes	127	tk	Naiste tugikeskuste andmed

Allikas: autorite koostatud

Lisa 6. Eriteenuste kulude eeldused

Tabel 21. Eriteenuste kulude eeldused

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
Eriteenuste kulud kokku	**3 586 754**	**€**	Häirekeskuse kulud + ennetuskulud + ohvriabi ja tugikeskuste kulud
Häirekeskuse kulud	**20 600**	**€**	Häirekeskuse töötunni maksumus × häirekeskusele tehtud LSV-kõnede hulk tundides
- Häirekeskuse töötunni maksumus	17,43	€	Häirekeskuse aasta tööjõukulu jagatud kõnede tundide arvuga
- Häirekeskusele tehtud LSV-kõnede hulk tundides	1 182	h	Häirekeskuse andmed
Ennetuskulud	**215 177**	**€**	LSV ennetustegevus + LSV-ga seonduvad uuringud ja analüüsid
- LSV ennetustegevus, mis ei sisaldu ametniku põhitöös	82 160	€	Justiits- ja Digiministeeriumi, Sise- ja Sotsiaalministeeriumi, Sotsiaalkindlustusameti andmed
- LSV-ga seonduvad uuringud ja analüüsid	133 017	€	Justiits- ja Digiministeeriumi, Sise- ja Sotsiaalministeeriumi, Sotsiaalkindlustusameti andmed

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
Ohvriabi ja tugikeskuste kulud	**3 350 977**	**€**	Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna teenused + naiste tugikeskuste kulud
- Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna teenused seoses LSV-ga	2 013 144	€	Sotsiaalkindlustusameti andmed
- Naiste tugikeskuste kulud	1 337 833	€	Naiste tugikeskuste andmed

Allikas: autorite koostatud

Lisa 7. Füüsilise ja vaimse kahju eeldused

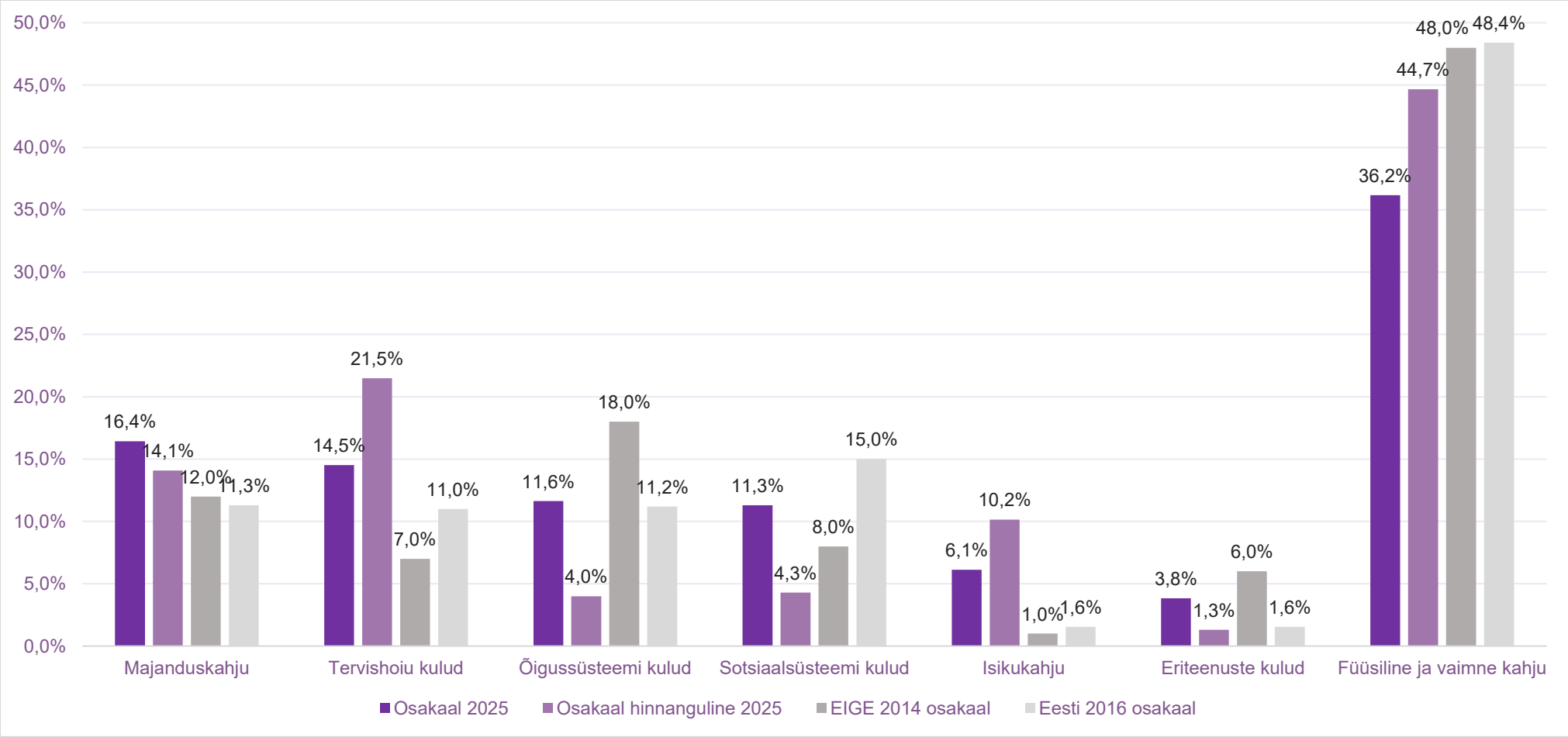
Tabel 22. Füüsilise ja vaimse kahju kulude eeldused

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
Füüsiline ja vaimne kahju kokku	**33 869 953**	**€**	Tapmine + raske kehavigastus + kerge kehavigastus + kehaline rünne + vägistamine + seksuaalne rünne (tervisekadu, QALY)
Tapmine	**10 860 552**	**€**	Tapmise tervisekadu € / juhtum × tapmiste hulk aastas
- Tapmise tervisekadu € / juhtum	1 810 092	€	Centar 2015, 2014. aasta hinnad toodud 2025. aastasse
- Tapmiste hulk aastas	6	tk	Justiits- ja Digiministeeriumi ülevaate „Kuritegevus Eestis 2025“ andmed
Raske kehavigastus	**1 026 078**	**€**	Raske kehavigastuse tervisekadu € / juhtum × raskete kehavigastuste hulk aastas
- Raske kehavigastuse tervisekadu € / juhtum	58 970	€	Kerge kehavigastuse tervisekadu × raske ja kerge vigastuse QALY kadude suhe (6,16, Dolan jt 2005), EIGE 2021

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
- Raskete kehavigastuste hulk aastas	17,4	tk	Eestis kokku raske kehavigastuse juhtumeid (81) × LSV osakaal rasketest kehavigastustest (21,5%), Justiits- ja Digiministeeriumi ülevaade „Kuritegevus Eestis 2025“ ja 2016. aasta uuring
Kerge kehavigastus	**10 499 387**	**€**	Kerge kehavigastuse tervisekadu € / juhtum × kergete kehavigastuste hulk aastas
- Kerge kehavigastuse tervisekadu € / juhtum	9 571	€	Vigastusega vägivalla keskmine tervisekadu (EIGE 2021, Eesti tasemele kohandatuna ja 2025. aasta hindades 10 325 €) × 1 114 ÷ (17 × 6,16 + 1 097)
- Kergete kehavigastuste hulk aastas	1 097	tk	(LSV raskete kehavigastuste arv + LSV kehalise väärkohtlemise juhtumite arv) × vigastusega vägivalla osakaal (43,37%, EIGE 2021) − LSV raskete kehavigastuste arv
- Kergete kehavigastuste hulk aastas (sh varjatud)	5 485	tk	Kergete kehavigastuste hulk aastas ÷ (1 − varjatud LSV juhtumite osakaal 80%), kasutatakse hinnangulises kogukulus
Kehaline rünne	**5 095 947**	**€**	Kehalise ründe tervisekadu € / juhtum × kehaliste rünnete hulk aastas
- Kehaliste rünnete tervisekadu € / juhtum	3 502	€	EIGE 2021, 2019. aasta Suurbritannia hinnad kohandatud Eesti tasemele (*GDP per capita PPP*) ja kohandatud tarbijahinnaindeksi abil 2025. aasta hindadega
- Kehaliste rünnete hulk aastas	1 455	tk	(LSV raskete kehavigastuste arv + LSV kehalise väärkohtlemise juhtumite arv) × vigastuseta vägivalla osakaal (56,63%, EIGE 2021)
- Kehaliste rünnete hulk aastas (sh varjatud)	7 275	tk	Kehaliste rünnete hulk aastas ÷ (1 − varjatud LSV juhtumite osakaal 80%), kasutatakse hinnangulises kogukulus

Näitaja	Väärtus	Ühik	Arvutamise valem või andmeallikas
Vägistamine	**6 069 800**	**€**	Vägistamise tervisekadu € / juhtum × vägistamiste hulk aastas
- Vägistamise tervisekadu € / juhtum	56 727	€	Centar (2015), 2014. aasta hinnad toodud 2025. aastasse
- Vägistamiste hulk aastas	107	tk	LSV kontaktsete seksuaalkuritegude arv (176, „Kuritegevus Eestis 2025“) × vägistamiste osakaal (61,07%, EIGE 2021)
- Vägistamiste hulk aastas (sh varjatud)	535	tk	Vägistamiste hulk aastas ÷ (1 − varjatud LSV juhtumite osakaal 80%), kasutatakse hinnangulises kogukulus
Seksuaalne rünne	**318 189**	**€**	Seksuaalse ründe tervisekadu € / juhtum × seksuaalsete rünnete hulk aastas
- Seksuaalse ründe tervisekadu € / juhtum	4 611	€	EIGE 2021, 2019. aasta Suurbritannia hinnad kohandatud Eesti tasemele (*GDP per capita PPP*) ja kohandatud tarbijahinnaindeksi abil 2025. aasta hindadega
- Seksuaalsete rünnete hulk aastas	69	tk	LSV kontaktsete seksuaalkuritegude arv (176) × muude seksuaalkuritegude osakaal (38,93%, EIGE 2021)
- Seksuaalsete rünnete hulk aastas (sh varjatud)	345	tk	Seksuaalsete rünnete hulk aastas ÷ (1 − varjatud LSV juhtumite osakaal 80%), kasutatakse hinnangulises kogukulus
Allikas: autorite koostatud			

Lisa 8. Kulukategooriate osakaalude võrdlus



Joonis 10. 2025. aasta arvutuse osakaalude võrdlus EIGE ja 2016. aasta vägivalda käsitlevas uuringus saadud osakaaludega

Allikad: Walby, S., & Olive, P. (2014). Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE). Viidatud: Pettai, I., Tiit, E.-M., Ruubel, L., Rist, J., & Laidmäe, V.-I. (2016). Perevägivalla hind Eestis kaudu;

Pettai, I., Tiit, E.-M., Ruubel, L., Rist, J., & Laidmäe, V.-I. (2016). Perevägivalla hind Eestis. Eesti Avatud Ühiskonna Instituut.

Lisa 9. Asutuste ajakulu

Tabel 23. Asutuste ajakulu

Asutus/roll	Ajakulu ühe juhtumi/menetluse kohta (h)	Juhtumite/menetluste arv aastas	Ajakulu kokku aastas (h)
Politsei- ja Piirivalveameti uurija	24,67	9 042	223 066
Politsei- ja Piirivalveameti politseinik (Häirekeskuse teavitused)	1	18 729	18 729
Politsei- ja Piirivalveamet kokku			**241 795**
Prokuratuur: kohtueelne menetlus	15,53	3 167	49 184
Prokuratuur: kohtumenetlus	39	760,08	29 643
Prokuratuur kokku			**78 827**
Kohtud	41	760,08	**31 163**
Häirekeskus	**-**	**-**	**1182**
Lastemaja	13	205	**2 665**
KOV-ide juhtumimenetlused	9	6 406	**57 654**
Kokku			**413 286**

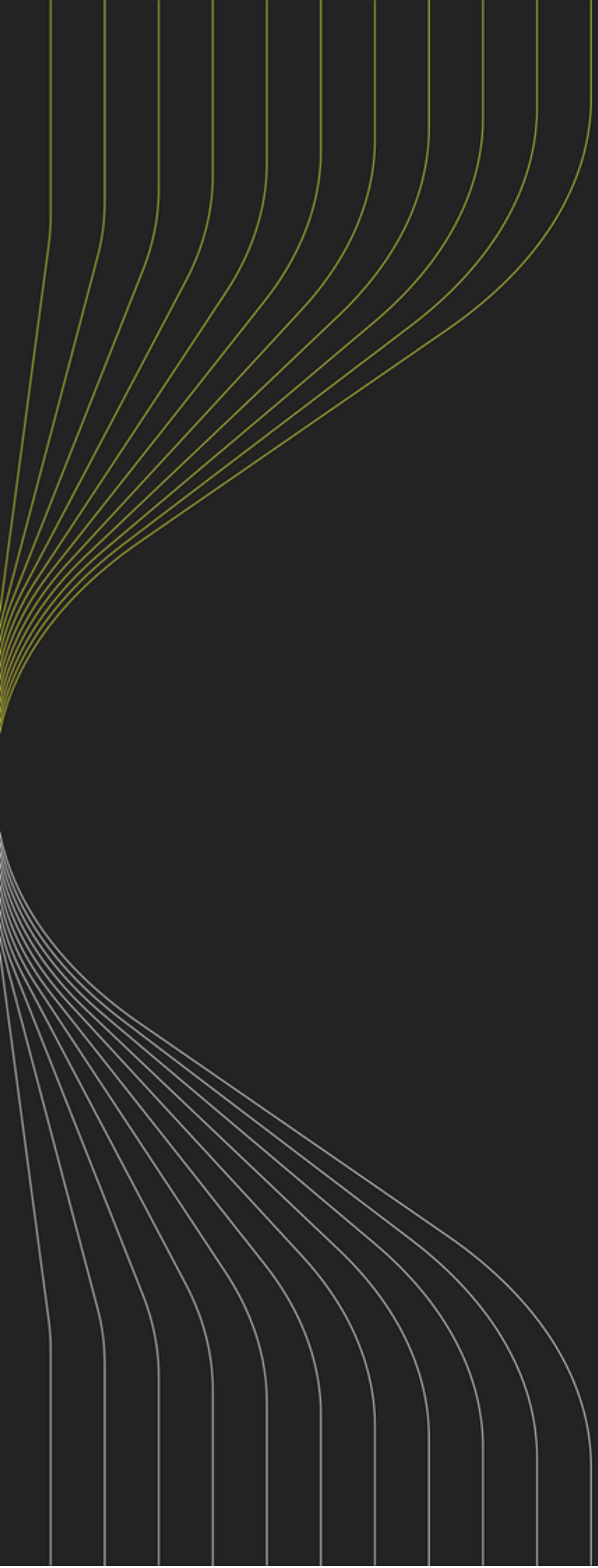
Allikas: autorite koostatud

Lisa 10. Lähisuhtevägivallaga seotud kulud asutuste kaupa

Tabel 24. LSV-ga seotud kulud asutuste kaupa

Asutus	Kulu kokku (€)	Osakaal LSV arvutuslikust kulust (%)
Tervisekassa	13 607 659	14,5
Sotsiaalkindlustusamet	11 807 171	12,6
Vanglateenistus	4 073 580	4,3
Politsei- ja Piirivalveamet	2 885 588	3,1
Prokuratuur	1 972 107	2,1
Kohtud	1 967 026	2,1
KOV-id	1 835 713	2,0
Töötukassa	285 239	0,3
Mitme asutuse ennetus-/uuringukulu (Justiits- ja Digiministeerium, Siseministeerium, Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet)	215 177	0,2
Häirekeskus	20 600	0,02
KOKKU (institutsionaalne kulu)	**38 669 860**	**41,3**

Allikas: autorite koostatud



Question the answer